

A close-up photograph of a dark brown horse's head, focusing on its eye and the leather bridle with brass hardware. The horse's eye is dark and reflective, showing a hint of the surroundings. The leather of the bridle is dark brown with white stitching. The horse's coat is smooth and dark brown, with a white blaze visible on its forehead.

SUOMEN HIPPOS
-KONSERNIN VUOSIKERTOMUS

2012

Suomen Hippos ry | Fintoto Oy | Suomen Hevosurheilulehti Oy

Avaintunnusluvut 2012 ja 2011

KILPAILUTOIMINTA	2012	2011	MUUTOS
Totopäivät	574	607	-5,4%
Totoravilähdöt	5 403	5 661	-4,6%
Paikallisravit	53	44	+20%
Kilpailupäivät yhteensä	627	651	-3,7%
Startanneita hevosia	7 531	7 666	-1,8%
Ohjastajia	2 084	2 206	-5,5%
Kilpailleita poniohjastajia	499	456	+9,4%
Ratojen maksamat palkinnot (m€)	20,2	19,0	+6,3%
Opetuslähtöpalkinnot (m€)	0,16	0,17	-4,7%
Yleisömäärä radoilla	718 000	730 000	-1,6%
HEVOSPELIT KOTIMAASSA			
Toto-pelit (m€)	249,1	247,7	+0,6%
KASVATUSTOIMINTA			
Syntyneitä suomenhevosvarsoja	1 265	1 353	-6,5%
Syntyneitä lämminverivarsoja (ravihevoset)	1 440	1 577	-8,7%
Syntyneitä ratsu- ja ponivarsoja	1 000	1 100	-9,1%
Tuotuja ravihevosia	312	235	+32,8%
Rekisteröityjä tuotuja ratsuhevosia ja poneja	1 400	1 544	-9,3%
Vietyjä ravihevosia	61	59	+3,4%

PUHEEN- JOHTAJAN KATSAUS

MIKA LINTILÄ

SUOMALAISESSA RAVIURHEILUSSA vuosi 2012 oli erittäin mielenkiintoinen. Olihan kysymys vuodesta, jolloin kaikki hevospelit palasivat ”kotiin”. Syksyllä 2011 alan toimijat olivat varsin epävarmoja pelien haltuunoton onnistumisesta, mutta tätä vuosikertomusta kirjoittaessani voin sanoa, että kokonaisuutena haltuunotossa onnistuttiin varsin hyvin. Oman käsitykseni mukaan onnistumisen taustalla on koko alan poikkeuksellinen sitoutuminen asian puolesta sekä kaikilla tahoilla perusteellisesti tehty valmistautuminen. Olen iloinen siitä, että haltuunoton onnistumisen osalta hyvää työtä tehtiin kaikilla hevostalouden tasoilla.

Hevostalous ja raviurheilu eivät siitä huolimatta vieläkaan voi erityisen hyvin. Suurin syy tä-

hän on toimintavuoden alussa voimaan astunut arpajaisveron korotus. Se vei yhdessä muiden vi-
ranomaismaksujen korotusten kanssa alalta runsaat kaksi miljoonaa euroa. Ilman korotuksia tämä summa olisi ollut suoraan siirrettävissä hevosenomistajille. Onkin valittava todettava, että pelien haltuunoton tavoitteista jäätin nimenomaan tästä syystä varsin merkittävästi ja hevosalan taloudelliset toimintaedellytykset eivät kehittyneet alun perin odotetulla tavalla. Lisäksi arpajaisveron korotus tulee johtamaan siihen, että toimintaa raviurheilun sisällä on edelleen tehostettava ja rakenteita kehitettävä. Viimeksi mainittu on välttämätöntä, jotta myönteinen kehitys alalla voidaan varmistaa.

Hevosien omistamisen vetovoiman säilyttäminen on keskeisin raviurheilun haaste. Näin on myös kansainvälisesti. Suomessa omistajien määrä on säilynyt varsin hyvällä tasolla, mutta selkeitä

URHEILULLISESTI VUOSI 2012 OLI KERRASSAAN VERRATON.

uhkakuvia on näkyvissä. Omistajuus on voimakkaasti sidoksissa ravikilpailuissa maksettaviin palkintoihin. Toimintavuoden aikana palkintoja saatiin nostettua Toto65-raveissa ja erityisesti Toto75-raveissa. Nyt kaikki voimavarat tulee kohdistaa siihen, että myös arkipäivien Toto5-raveissa palkinnot nousevat. Vain näin toimien voidaan varmistaa, että meillä on riittävän laaja pohja urheilulle. Laajaan pohjaan liittyy myös se, että alan toimintatapoja kehitettäessä ei tarpeettomasti vaikeuteta uusien harrastajien osallistumista toimintaan.

Urheilullisesti vuosi 2012 oli kerrassaan verraton. Varmaankin kaikkien raviharrastajien mieleen on jäänyt Brad de Veluwen UET GP:n voitto Gelsenkirchenissä sekä hevosen muut upeat suoritukset vuoden aikana. Toki vuoden aikana nähtiin monta muutakin hienoa kilpailua. Mikkelissä ravatut Kuninkuusravit olivat jälleen kerran raviväen voimannäyte. Oli hienoa nähdä, kuinka ravivieraat aivan Euroopan ylintä päättävää tahoja myöten viihdyivät tapahtumassa.

Alaa kuvaavien tunnuslukujen valossa vuosi 2012 oli korkeintaan tyydyttävä. Hyvää oli se, että kilpailleiden hevosten lukumäärä ei enää oleellisesti laskenut siitä huolimatta, että kilpailevien hevosten määrän lasku on myös kansainvälinen trendi. Tätä on pidettävä tässä ajassa hyvänä suorituksena ja se kertoo hienolla tavalla suomalaisten raviharrastajien sitoutumisesta raviurheiluun. Haluankin tässä kohdassa kiittää jokaista hevosen kanssa raveihin tullutta ihmistä. Teidän kaikkien työ on erittäin arvokasta.

Sen sijaan kasvatuksen tilanne näyttää edelleen varsin huonolta. Syntyneiden varsojen määrä samoin kuin astutukset laskivat vuodesta 2011.

Vaikka tämänkään trendi ei ole ainoastaan Suomeen liittyvä, vaan se on tuttua monesta muustakin maasta, ei siihen voi miltään osin olla tyytyväinen. Vahva kotimainen kasvatus on kuitenkin varmin tae sille, että hevonen pysyy osana suomalaista kulttuuria ja yhteiskuntaa.

Vuoden 2012 aikana Hippoksen hallitus käynnisti strategian uudistamiseen liittyvän työn. Työn ensimmäisiä tuloksia esiteltiin valtuuskunnalle syksyllä. Strategia on tarkoitus hyväksyä vuoden 2013 keväällä valtuuskunnassa. Strategian avulla Hippoksen toimintaa pyritään kohdistamaan nimenomaan niihin toimiin, joilla on alan tulevaisuuden menestyksen kannalta eniten merkitystä. Strategia sisältää välttämättömiä valintoja. Oma näkemykseni on, että nyt on kutakuinkin viimeinen hetki tehdä niitä. Toisaalta aivan yhtä välttämätöntä on, että suomalainen raviurheileva yhteisö yhteisesti asettuu toteuttamaan tätä strategiaa. Mikäli emme tässä onnistu on pelättävissä, että raviurheilu ja siihen liittyvä hevostalous pikkuhiljaa näivettyvät. Tällaisesta kehityksestä on varoittavia esimerkkejä Euroopasta.

Ehdotankin, että keskitymme jatkossa katsomaan peruutuspeilin sijasta eteenpäin ja lopeamme tuhkan ripottelun päällemme. Meidän pitää muistaa, että lähtökohtatilanne on erittäin hyvä. Hallussamme on erittäin kiehtova urheilu, jota tukee mielenkiintoiset pelituotteet. Siksi meillä on kaikki onnistumisen edellytykset.

Kiitokset kaikille hevosalan aktiiveille ja hevosalan puolesta työtä tehneille.

TERTTU PELTONEN

JALOSTUS- TOIMINTA

HEVOSKASVATUKSEN väheneminen jatkui edelleen kertomusvuonna noin 10 prosentilla. Hevosten tuontimäärissä ei kuitenkaan ilmennyt vastaavaa vähentymistä. Sen sijaan ravihevosien vienti ja varsinkin tilapäinen vienti Ruotsiin valmennusta ja kilpailemista varten lisääntyi.

Orinäyttelyitä järjestettiin kolme. Lämminveristen ravihevosoriiden kantakirjauksessa vuonna 2011 käyttöön otettu ns. Ruotsin malli ei enää innostanut oriinomistajia samassa määrin, vaan oriita esitettiin vain noin neljännes edellisvuoden määrästä.

Tamma- ja varsanäyttelyitä pidettiin yhteensä 54. Varsanäyttelyissä esitettiin yhteensä 939 varsa, joista suomenhevosta oli 722 ja lämminverisiä ravihevosia 217. Näyttelylautakuntia koulutettiin Jyväskylän Killerillä helmikuussa pidetyllä kurssilla, jonka aiheena oli hevosten rakennevikojen arvostelu. Koulutukseen osallistui 60 lautakuntien jäsentä.

Näyttelytoiminnan uudistamista varten nimettiin työryhmä, jonka ehdotuksesta piiriagronomi-puheenjohtajuus päättyy ja tilalle tulevat 4-5 Suomen Hippos ry:n nimeämää henkilöä, jotka toimivat näyttelylautakuntien puheenjohtajina vuodesta 2013 alkaen.

Vuotuiset jalostuspäivät pidettiin Mikkelissä. Päivien teemoina olivat hevosjalouden neuvonnan tehostaminen sekä hevosten hoito talvella ja laidunkaudella.

Valtakunnallisena hankkeena jatkui Hevosyritys huippukuntoon ja alueellisenä (Pohjois-Pohjanmaa) HevosAgro-tiedonvälityshanke. Hevosjalostusliittojen toiminnanjohtajien Hevosexpertit-koulutusohjelma jatkui seuraavilla aiheilla: 1) Työterveys ja paloturvallisuus, 2) Talous ja 3) Hevosjalostus, joka toteutettiin

Ruotsin opintomatkan yhteydessä. Evira käynnisti Hevosten tarttuvien tautien vastustus -hankkeen, jossa kartoitetaan yhteistyössä hevosjalostusliittojen kanssa tuontihevosten sekä oriasemien kanssa siitosoriiden terveydentilaa.

Hevostalouden kansallisen EU-tuen yksikkömaksut pysyivät edellisvuoden tasossa.

Pohjoismaista yhteistyötä tiivistettiin perustamalla NTC (Nordic Trotting Committee), jossa onneljä asiantuntijaryhmää: Lääkintä ja antidoping, Kilpailusäännöt, Hevosten hyvinvointi ja Jalostus.

Ensimmäinen Avelsgruppenin kokous pidettiin marraskuussa Tukholmassa, jossa käsiteltiin kasvatusmääriä, pakkovoittosummia ja tilapäisesti maahan tuotujen hevosten kilpailutietojen hallintaa. UET:n Kasvattajakomitea kokoontui syyskuussa Gelsenkirchenissä.

Hevosmäärät

Hevosten kokonaismäärä oli vuoden 2012 lopussa arviolta 74 100. Näistä oli suomenhevosia 19 700 ja lämminverisiä ravihevosia 25 450.

Suomenhevostammoja astutettiin kertomusvuonna 1 925 yhteensä 186 oriilla. Varsoja syntyi 1 265 eli 88 vähemmän kuin edellisellä vuonna. Lämminveritammoja astutettiin 2 050 yhteensä 168 oriilla, joista 125 oli Suomessa astuvia ja 43 spermantuontioriita. Varsoja syntyi 1 430 eli noin 137 varsaa vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Lämminverisiä ravihevostammoja siemennettiin yhteensä 1 759, joista tuontispermalla siemennettiin 475, joista edelleen pakastespermalla siemennettyjen osuus oli 401.

Kaikkien rotujen keinosiemennettyjen tammojen kokonaismäärä oli 69 % kaikista astutetuista tammoista. Hevosten keinosiemennyslupan haltijoita oli 61. Näistä 40 lähetti tuorespermaa eri puolille Suomea vastaanottoasemille ja tiloille, joissa siirtospermalla siemennettiin yhteensä 1 990 tammaa. 12 asemaa käytti pakastespermaa.

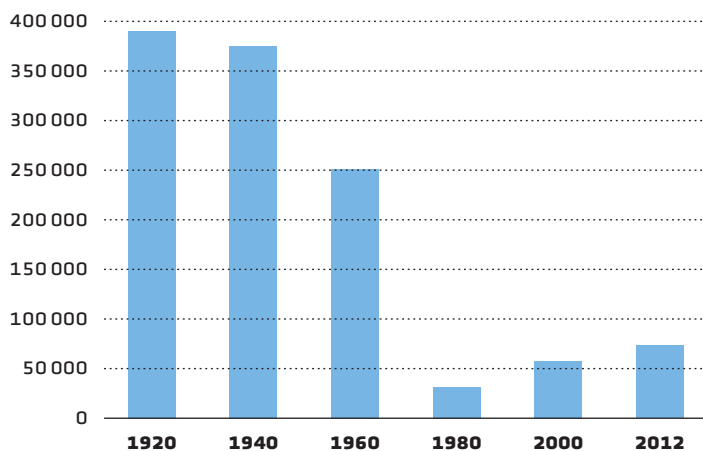
Seuraavasta taulukosta nähdään kertomusvuonna eniten tammoja astuneet oriit:

SUOMEN- HEVOSET	MÄÄRÄ	LÄMMINVERISET RAVIHEVOSET	MÄÄRÄ
Liising	150	Holiday Credit	80
Ture	119	Citation Lindy	76
I.P. Lento	105	Amour Ami	69
Sipori	63	Like A Prayer	63 + vienti 3
Viesker	55	Quite Easy (pakaste)	57
Villihotti	54	Orlando Vici (pakaste)	55

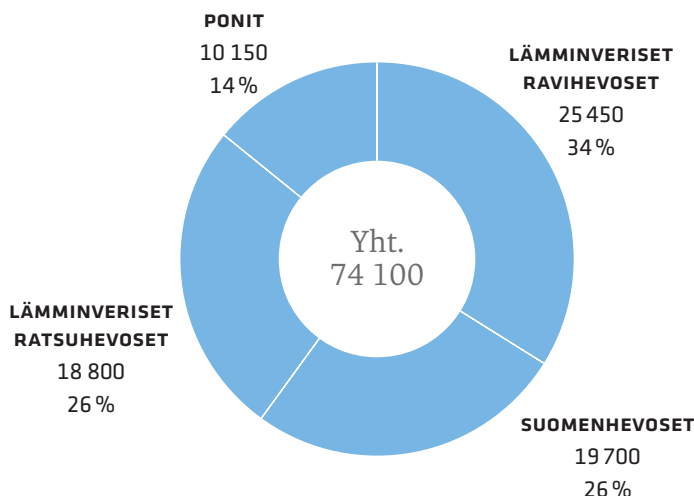
Suomenhevosia tunnistettiin kertomusvuonna 1 255 (v. 2011 1 334) ja Suomessa syntyneitä lämminverisiä ravihevosia 1483 (v. 2011 1 565).

Lämminverisiä ravihevosia tuotiin yhteensä 312 (ed. vuonna 235). Tuonti jakautui maittain seuraavasti: Ruotsi 246, USA 37, Italia 12, Tanska 11, Saksa 3, Norja 1, Hollanti 1. Lisäksi ulkomaan re-

Hevosmäärän historia

Hevosten määrä v. 2012

kisterissä olevia hevosia oli valmennuksessa tai kilpailmassa Suomessa 568 (642), joista 29 oli kylmäveriravureita.

Lämminverisiä ravihevosia vietiin yhteensä 61 (ed. vuonna 59) seuraaviin maihin: Ruotsi 27, Holanti 9, Venäjä 8, Malta 5, Tanska 4, Unkari 3, Kanada 1, Norja 1, Ranska 1, Saksa 1 ja Slovenia 1. Viedyistä oli tammoja 31 ja Suomessa syntyneitä 20. Yhteensä 239 (202) suomalaisessa rekisterissä olevaa ravuria oli valmennuksessa ja kilpailmassa ulkomailla.

Kantakirjaus

Orinäyttelyt

Orinäyttelyitä pidettiin kolme, Ypäjällä tammi-kuussa, Kiuruvedellä helmikuussa ja Virolahden Harjussa lokakuussa. Suomenhevosoriita esitettiin yhteensä 23 ja lämminverioriita 12.

Suomenhevosoriita hyväksyttiin kantakirjaan 20, joista J-suunnalle 12 (uusintatarkastettuja 3), R-suunnalle 3, P-suunnalle 1 ja Ta-suunnalle 1.

Lämminverioriita hyväksyttiin jalostukseen 12, joista I-jalostusluokkaan 1, II: 1, III: 3, IV: 3, V: 4.

Ulkomaisia ravihevosoriita hyväksyttiin jalostukseen tuore- tai pakastespermaa käyttäen 51.

Tammanäyttelyt

Tamma- ja varsanäyttelyitä pidettiin hevosjalostusliittojen alueilla yhteensä 54. Kantakirjaan hyväksyttiin 97 suomenhevostammaa, joista J-suunnalle 52, R-suunnalle 36 (joista 2 RP-suunnalle), P-suunnalle 5 (joista ajettavuudella 2 ja ratsastettavuudella 3), T-suunnalle 2 ja Ta-suunnalle 2.

Lämminveritammoja merkittiin kantakirjaan yhteensä 45, joista B-jalostusluokkaan 29 tammaa, C-luokkaan 13 tammaa (ilman ohjaskoetta kantakirjattiin 11 tammaa) sekä A-luokkaan 1 ja AB-luokkaan 2.

Jälkeläisarvostelu

L3 I-palkinnolla palkittiin ori **Sipori** 1738-96J. R-suunnalla palkittiin L3 I palkinnolla oriit **Hermeli** 1151-93R ja **Pilven Poika** 1783-89R. P-suunnalla palkittiin L3 II palkinnolla oriit **Ellun Voi** 2796-91P ja **Varjo-Luonnos** 1283-87P.

Hevoskasvatus ja -näyttelyt 2012

HEVOSJALOSTUS- LIITTO	HEVOSIA (HJL arvio)	TUNNISTETTU HEVOSIA						TAMMA- JA VARSANÄYTTELYT				KOULUTUS Osallistujia	JÄSEN- YHD. Jäseniä
		Suomh.	Lv-rav. ravih.	Lv-ravi tuonti	Ratsut	Ponit	R+P tuonti	Suomh. tammoja	Lv-ravi- tammoja	Suomh. varsoja	Lv-ravi- varsoja		
Etelä-Pohjanmaa	5 182	134	125	23	30	74	51	5	2	61	13	852	2 903
Etelä-Suomi	8 875	111	175	44	61	56	134	6	5	79	24	550	2 270
Häme	9 873	144	130	28	83	88	191	31	5	189	35	40	3 000
Kainuu	1 092	16	32	4	6	4	7	1	0	4	4	149	1 340
Keski-Pohjanmaa	2 304	64	106	18	6	5	23	3	0	13	12	32	1 400
Keski-Suomi	4 096	103	153	23	22	26	33	12	6	52	18	906	1 800
Kymen-Karjala	4 837	101	94	27	30	62	109	12	9	161	44	178	2 450
Lapin	2 061	17	23	17	7	1	9	1	3	5	8		*1 068
Mikkeli	3 342	80	54	13	18	32	44	4	1	38	2	125	1 100
Nylands län	7 086	48	48	19	84	79	400	0	1	30	4	83	1 646
Pohjanmaa	4 921	85	87	24	27	18	107	3	1	52	11	82	2 890
Pohjois-Karjala	2 956	66	91	5	19	6	50	3	5	17	11	300	1 400
Pohjois-Savo	4 816	91	129	12	25	28	90	10	5	48	22	116	3 998
Satakunnan alue	4 676	104	105	15	15	51	55	5	1	52	11		*2 350
Svenska Österbotten	1 878	15	28	8	7	9	46	0	0	0	0		*1 600
Varsinais-Suomi	5 862	76	103	22	47	55	220	2	0	58	12	163	2 390
Yhteensä	73 857	1 255	1 483	302	487	594	1 569	98	44	859	231	3 576	28 587

Tunnistettu yhteensä 5 690

*v. 2010

Tammoja palkittiin seuraavasti:

SUOMENHEVOSTAMMAT		LÄMMINVERITAMMAT	
Valio -palkinto	12	A -jalostusluokka	12
L3 I palkinto	23	AB -jalostusluokka	20
L3 II palkinto	21		

Kouvolassa 24.-26.8.2012 pidetyn valtakunnallisen varsanäyttelyn 2-vuotiaiden luokan voitti ori **Terhon Tuuri** (Tähen Tuuri – Vinokas, Patrik), om. K. & P. Ollikainen ja Sinisten Tähtien talli, Mikkeli. Muut voittajat olivat ori **Mr Point** (Holiday Credit – Ludmila Flash, Sugarcane Hanover), om. Ravitalli Pia Huusari, Vehkalahti ja tamma **Sanviri** (Joiviri – Kuviri, Soviiri), om. Juha ja Katja Marttila, Virolahti.

Valtakunnallisen työmestaruuskilpailun voitti 9. kesäkuuta 2012 Jyväskylässä ori **Suikun Lukko** 32,7 pist. (juoksu 1.33, käynti 5.50 ja veto 21,7), om. Jarmo Korkeaniemi, Halsua.

Kasvatustuet

Juoksijahevosten kasvattajapalkintoihin vuodelta 2011	1 670 050 €
- ulkomaille vietyjen ravihevosten kasvattajapalkinnot 2011	24 966 €
Kuninkuusravien kasvattajapalkinnot 2011	25 850 €
Sh- ja lv- kantakirja- ym. palkinnot vuosilta 2011–2012	87 511 €
Nuorten sh- ja lv-siitostammojen laatupalkinto 2011	46 872 €
Sh- ja lv- varsanäyttelypalkinnot 2012	33 430 €
Lv-ratsujen ja ponien ktk-, näyttely- ja kilpailupalkinnot 2011	195 435 €

Kasvatus- toiminta

	2012	2011	
Syntynyt sh	1 265	1 353	-6,5 %
Syntynyt lv	1 440	1 577	-8,7 %
Syntynyt r+p	1 000	1 100	-9,1 %
Tuotu ravihevosta	312	235	+24,7 %
Tuotu tilap. ravihevosta	568	642	-11,5 %
Rekisteröityjä tuontiratsuja ja poneja	1 400	1 544	-9,3 %
Viety ravihevosta	61	59	+3,3 %

RATSU- JA PONI- JALOSTUS

SUVI MÄKELÄINEN

Hevosmäärät

Ratsuhevosia ja poneja oli vuoden lopussa noin 28 950 (29 900), joista ratsuhevosia 18 800 (19 700) ja poneja 10 150 (10 200). Vuoden aikana rekisteröitiin 1 400 (1 544) tuontihevosta. Yleisimpiä tuontimaita olivat Saksa, Hollanti, Ruotsi ja Baltian maat.

Astutusmäärät laskivat edellisestä vuodesta sekä poneilla että ratsuhevosilla. Poneja astutettiin kertomusvuonna 738 (830) ja ratsuhevosia 577 (605). Yhteensä varsoja ilmoitettiin syntyneeksi 1 000 (1 100).

Kantakirjaus ja nuorten hevosten arvostelu sekä jälkeläisarvostelu

Ratsuhevosille ja poneille järjestettiin vuoden aikana yhteensä 26 (23) näyttelytapahtumaa, joita olivat oripäivät, kasvattajapäivät, islanninhevosten näyttelyt, poninäyttely, vuonohevosten näyttely, laatu-arvostelu sekä 20 tamma- ja varsanäyttelyä eri puolilla maata. Lisäksi järjestettiin Hippoksen näyttelykehiä rotuyhdistysten järjestämien tapahtumien ja rotunäyttelyiden yhteydessä.

Ratsuoripäivillä jalostukseen hyväksyttiin 7 uutta oritta, minkä lisäksi kaksi 3-vuotiaista oritta sai jalostukseenkäyttöoikeuden vuodeksi ja kolmelle ratsuhevosoriille sekä yhdelle ratsuponi-oriille myönnettiin jatkolupa uusintatarkastuksessa. Ponioripäivillä esitettiin yhteensä 75 (44) oritta, joista jalostukseenkäyttöoikeus myönnettiin 20 jalostusarvostellulle oriille. Ratsuhevos- ja ponitammoja yhteensä 86 (67).

Nuoria ratsuhevosia arvosteltiin vuoden aikana 201 (247) ja nuoria islanninhevosta, vuonohevosta ja poneja yhteensä 286 (312), näistä suurin osa oli shetlanninponeja. Islanninhevosta arvosteltiin kahdessa näyttelyssä yhteensä 88 (96). Ratsu- ja ponivaliokunta palkitsi jälkeläisarvokirjaimella 60 (31) hevosta ja ponia, joista tamma **Lucky Bastelie 52 NF** korkeimmalla Valio-arvolla.

Kehittämishankkeet

Vuoden alusta otettiin käyttöön alkuperäisponi-rotujen uudistuneet jalostusohjesäännöt, welsh-poneille, connemaroille, new forestinponeille ja shetlanninponeille. Gotlanninrussponien, vuonohevosten, islanninhevosten, sekä suomalaisen puoliverisen ja suomalaisen ratsuhevosin vuonna 2010 käynnistetty jalostusohjesäännön uudistamishanke jatkui kuluneen vuoden aikana yhteistyössä rotuyhdistysten kanssa. Ponirodun jalostusohjesääntöjä muutettiin vastaamaan alkuperämaiden jalostusohjesääntöjen vaatimuksia.

Alkuvuodesta järjestettiin Ypäjällä ratsuhevosjalostukseen keskittynyt FWB-päivä, jossa paikalla oli 97 kuulijaa. Tapahtumassa saksalainen Cord Wassmann kertoi ratsuhevosien rakennearvostelusta ja lisäksi kuultiin eläinlääkärin näkökulmia kestäväan rakenteeseen sekä elintarvikevirasto Eviran terveisiä ja keskusteltiin lineaarisesta rakennearvostelusta. Ponijalostuspäivä järjestettiin Helsinki Horse Fair -messuilla, jossa norjalainen jalostustuomari Susan Hellum kertoi jalostusohjelmista ja päivä oli keskittynyt uudistuneisiin jalostusohjesääntöihin. Yleisöä ponijalostuspäivillä oli 50 henkeä.

RAVIKILPAILU- PALVELUT

JUKKA NISKANEN

VUODEN KIISTATTOMAT kotimaiset onnistumiset koettiin Mikkelin Kuninkuusraveissa ja vuoden vauhdikkaasti Vermossa avanneella Toto75-yhteiskierroksella. Suomenhevoset tarjosivat kuninkaallista draamaa yleisöön uppoavalla tyylillä. Erikasson kruunasi pitkän uransa seppeleellä ja Sirun Valpu-riina nousi pitkän matka SE-tuloksella tammojen parhaaksi. Yli 50 000 ihmistä presidentti Sauli Niinistön johdolla nauttivat tunnelmasta.

Vuonna 2012 saatiin vihdoon katkaistua kolme vuotta jatkunut palkintojen lasku. Suomalaiset raviradat maksoivat palkintoja 20,2 (+6,3 %) miljoonaa euroa. Parantunut palkintojenmaksukyky oli mahdollista kaikkien ravipelien siirryttyä Finton järjestämiksi, vaikka alaa rasitti yhteiskunnan suunnasta noin kahden miljoonan euron lisära-

tukset vuoteen 2011 verrattuna. Voisi sanoa, että arpajaisvero tiukentui raviurheilun kannalta huonimpaan mahdolliseen ajankohtaan.

Vuosi alkoi vauhdikkaasti Vermossa 7. tammi-kuuta järjestetyllä T75-yhteiskierroksella Ruotsin kanssa. Yleisöä Vermossa oli vuodenaikaan nähden upeasti 6 117. Palkintoja tammikuun ensimmäisenä lauantaina maksettiin 316 000 euroa ja Totoa pelattiin Suomesta noin kaksi miljoonaa euroa.

Parantuneet palkinnot kohdistettiin strategian mukaisesti korkeamman profiilin kilpailuihin, mikä onnistui hyvin. Lauantain T75-päivät olivat läpi vuoden urheilullisesti täysipainoisia ja laadultaan tasokkaita. Valmentajatilastoista nähdään, että lauantapäiviin kohdistettu palkintojen parantaminen jakautui erittäin tasapuolisesti useille valmentajille eri puolille Suomea. Parantuneet palkinnot houkuttelevat myös hevosen omistamiseen. Lauantapäivä onnistui myös totopelien kohteena

tavoitellun profiiliin mukaisesti. Seuraavana askeleena tulee T5-ravien profiilia saada nostettua.

Kilpailutoiminnan volyymit laskivat talouden taantumana mukana jo kolmatta vuotta peräkkäin. Raveihin osallistui vuonna 2012 yhteensä 7531 (-1,8 %) hevosta, ja vuodesta 2009 lähtien on startanneiden hevosten määrä pudonnut yli 12 %. Tämä aiheuttaa pian jo haasteita kilpailutoiminnan häiriötömälle läpiviennille, jos kilpailevia hevosia ei enää riitä läpi vuoden kaikille kilpailupäiville. Kun lähitulevaisuudessa laskeneet varsamäärät vähentävät ikäluokkien kokoa, täytyy kilpailukalenterissa pikaisesti toteuttaa kausi- ja alueajattelumallia. Toiminnan tehostaminen vaatii myös poliittista rohkeutta.

Suomenhevosten osalta vuosikausia jatkunut kilpailleiden hevosten määrän lasku ilahduttavasti taittui, startanneiden hevosten lukumäärä oli 2191 (+0,6 %).

Nuorten hevosten kilpailutoiminta ei enää nykyisillä toimenpiteillä nostanut osuuttaan. Suomenhevosilla lisääntyneet 3-vuotiaiden kilpailumahdollisuudet mm. Junnustartti -kilpailusarjan myötä ovat tuottaneet tulosta. Lämminverisillä nuorten hevosten starttiin tulo on huolestuttavasti laskussa. OpetuslähTOPalkkioita maksettiin 160 000 (-6,7 %) euroa ja Junnustartti-lähtöjä jouduttiin osallistujapulan vuoksi peruuttamaan. Toimenpiteet aidosti nuorten hevosten pehmeää kilpailu-uran käynnistymistä kannustamaan on käynnistettävä uudelta pohjalta.

Vuonna 2012 kalenterissa oli alun perin 590 toravipäivää, mutta eri syistä peruttiin 18 ravit. Päiväsiirtojen jälkeen ravipäiviä toteutui 574 (-5,4 %). Totoravilähtöjä ajettiin 5408 (-4,6 %). Lähdöistä 70 % oli lämminverisille ja 30 % suomenhevosille.

Kansainvälinen kilpailutoiminta jatkui aktiivisena. Suomen kilpailurekisterissä juoksevat hevoset tienasivat ulkomaisilta raviradoilta 2,6 (-5,3 %) miljoonaa euroa. Taso on edelleen pitkällä aikavälillä vertailtuna erittäin korkealla tasolla. Suomalainen tähtihevonon oli Brad de Veluwe, joka kotimaisten meriittien lisäksi voitti mm. UET-finaalin Saksassa ja Sprintterimestaruuden Ruotsissa ME-ajalla. Brad de Veluwella on nelivuotiskauden jälkeen nimissään käsittämättömät kahdeksan Suomen ennätystä.

Kilpailijoiden puolella oleelliset tunnusluvut olivat myös lievässä laskussa. Ohjastajia kilpaili 2084 (-5,5 %). Vähintään yksi hevonen starttasi 3612 (-3,1 %) eri valmentajalta. Suomessa hevosten omistajapohja on edelleen erittäin laaja, kilpailusuorituksia kirjattiin yhteensä 7436 (+1,7 %) eri omistajalta. Omistajuuden yllä pitäminen ja vahvistaminen on lajin jatkuvuuden kannalta yksi merkittävimmistä haasteista.

Suurten ikäluokkien ikääntyessä on myös seniorilisenssien määrä voimakkaassa kasvussa. Vuonna 2012 seniorilisenssejä lunastettiin 465 (+49,0 %) kappaletta. Valmisteilla olevassa uudessa lisenssijärjestelmässä yhtenä painopisteenä on varmistaa myös seniorilisenssiläisille kannustava ja häiriötön tapa jatkaa hevosharrastuksen piirissä.

Brad de Veluwella on nelivuotiskauden jälkeen nimissään käsittämättömät kahdeksan Suomen ennätystä.

Mika Forss edusti Suomea ohjastajien EM-kilpailuissa Saksassa. Päätösosalähdön voitto varmisti kokonaiskilpailun kuudennen sijan ja paikan MM-kilpailuihin Ranskaan kesällä 2013.

Kehitystoiminta

Sääntövaliokunta kokoontui yhdeksän kertaa. Kaksi kokouksista järjestettiin puhelinkokouksena. Uutta lisenssijärjestelmää valmisteleva työryhmä kokoontui kahdeksan kertaa.

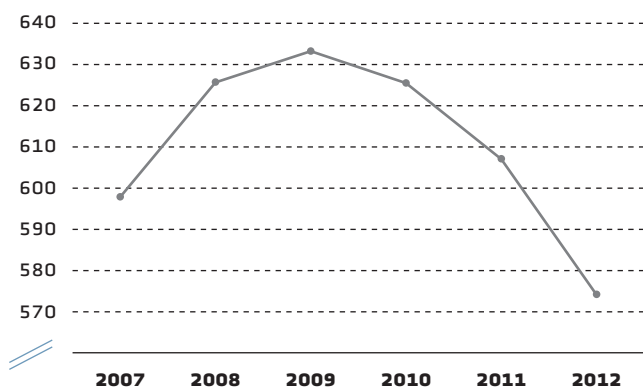
Kilpailutoiminnan kannalta olennaisimmat kehitystoimenpiteet kohdistuivat turvallisuuden parantamiseen. Turvaliivin käyttöön otto valmisteltiin huolellisesti vuoden 2012 aikana ja tämä UET:n edellyttämä sääntöuudistus astui voimaan 1.1.2013. Alkometer-testaamisessa siirryttiin rutii-

kilpailijat. Ajotapojen osalta käyttöön otettiin tilastojen jatkuva seuranta niin, että säännöllisesti toistuvaan kiellettyyn ajotapaan puututaan entistä tiukemmin. Myös kengättömyydestä kilpailemisen ilmoittamista tehostettiin sääntömuutosten avulla. Muita kilpailutoimintaa eteenpäin vieviä sääntömuutoksia olivat mm. ep-merkinnöistä luopuminen ja lähtöauton kiihdytysmatkan lyhentäminen.

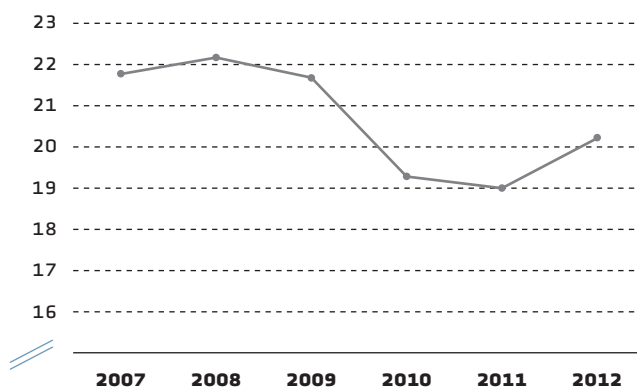
Koulutusta järjestettiin tuttuun tapaan mm. tuomareille, valvojille, eläinlääkäreille, ratojen toimihenkilöille, lähetyshenkilöille, ratojen tj:lle ja kesäratojen vastuuhenkilöille, poniohjaajille, ja nuorisovastaaville.

Heppa-tunnuksia on jo lähes 10 000. Järjestelmä otettiin käyttöön alkuvuodesta 2008. Toiminnallisuudet kehittyivät jatkuvasti, ja pelkän kilpailuihin ilmoittamisen lisäksi voi jo ilmoittaa ja hallinnoida ohjastamista, kengittämistä ja vaikkapa oppilaslisenssejä. Myös ulkomaille ilmoittaminen tuli käyttöön vuonna 2012.

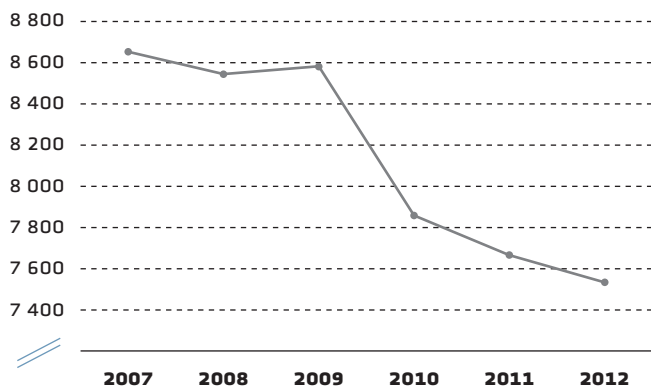
Totopäivät

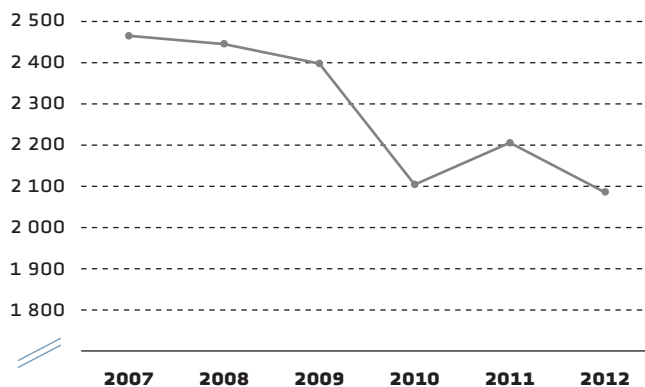
Palkinnot (M€)

Hevoset

Ohjastajat

Hevosten hyvinvointi

Tutkittujen lääketestinäytteiden (veri+virtsat) määrä oli vuonna 2012 yhteensä 1169 kappaletta, sen lisäksi on otettu kymmenkunta karvanäytettä. Harjoituskauden näytteitä otettiin 12 tallilta yhteensä n. 30 näytettä. Positiivisen lääkeainetestituloksen antoi kolme hevosta.

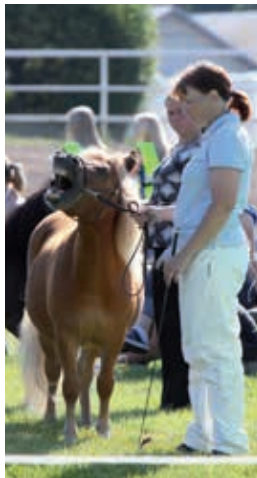
Antidopingtyöhön ja hevosen hyvinvointiin liittyen on järjestetty koulutusta mm. varikkotoimihenkilöille ja kilpailueläinlääkäreille.

Ruotsin Solvalla 30.–31.3. pidettiin Travhåsten i centrum -seminaari, jonka järjestämisestä myös Suomen Hippos osaltaan vastasi, Suomesta osallistui 15 eläinlääkärää, joista 8 oli aktiivisia kilpailueläinlääkäreitä.

Lisäksi mukana oli muutama valmentaja. Päivillä keskusteltiin ravihevosten hyvinvoinnista sekä ravihevosten tavallisimmista sairauksista ja sairauksiin liittyvistä hoidoista. Kilpailueläinlääkäriskoulutusta järjestettiin myös valvojapäivien yhteydessä 16.11.2012, päivillä keskusteltiin keskeisistä ravikilpailuihin ja hevosiin liittyvistä ongelmista ja käytiin läpi tulevia sääntömuutoksia.

Menneenä vuonna on lisäksi tehty aktiivista yhteistyötä Pohjoismaisten ja Eurooppalaisten eläinlääkäreiden kanssa hevosten hyvinvointiin ja antidopingtyöhön liittyvissä asioissa (mm. NEMAC, EHSLC, UET), sekä osallistuttu syksyllä Philadelphiaan pidettyyn maailmanlaajuiseen kilpailueläinlääkäreiden ja laboratorioanalyttikkojen yhteiseen kongressiin (ICRAV).

Hevosten hyvinvointi on keskeisellä sijalla Hippoksen toiminnassa ja Hippos on mukana esim. seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnassa. Hevosen hyvinvoinnista pidettiin luentoja mm. Helsingin Horsefair messuilla ja Tampereen Hevosmessuilla.

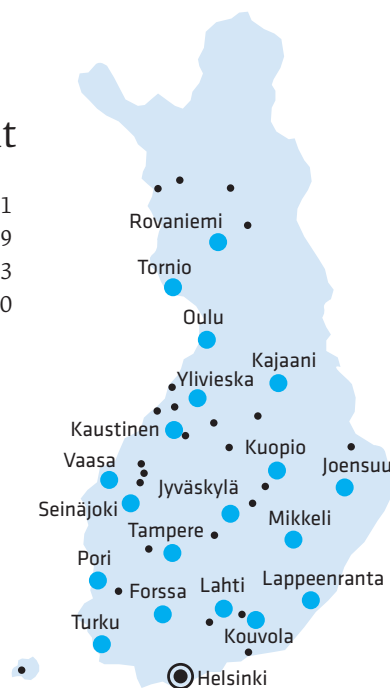
Nuorisotoiminta

Nuorisoravikerhojen kriteerit astuivat voimaan vuoden alussa vuoden mittaisella siirtymäkaudella. Vuoden merkittävimäksi tapahtumaksi nousi Ponikuninkuusravit, jotka järjestettiin elokuussa Kouvolassa. Ponikuninkuusravit keräsi yhdessä Meidän Maaseutu-festivaalien kanssa Kouvolan kaivouralle reilu 10 000 katsojaa viikonlopun aikana.

P-ajolupakorttien määrä nousi edellisvuoteen reilulla parilla kymmenellä ja nousua nähtiin poniraviurheilussa yleensäkin vuonna 2012 edellisvuoteen. Uusi poniravikoulu avattiin syksyllä Pietarsaaren Fäbodantien tallille.

Suomen raviradat

●	Keskusravirata	1
●	Maakuntaraviradat	19
•	Kesäradat	23
	Harjoitusradat	n. 120

Vertailuja nuorimpien ikäluokkien kilpailemisesta 2010–2012

SUOMENHEVOSET	2010	2011	2012		LÄMMINVERISET	2010	2011	2012	
2-v sh ol	0	36	21	-41,7 %	2-v lv ol	660	714	558	-21,8 %
3-v sh ol	321	267	266	-0,4 %	2-v lv kl	292	433	335	-22,6 %
3-v sh kl	230	186	205	10,2 %	2-v lv startanneet lkm	72	97	81	-16,5 %
3-v sh startanneet lkm	47	55	69	25,5 %	2-v lv startit	137	240	164	-31,7 %
3-v sh startit	77	117	146	24,8 %	2-v lv palk	102 425	226 399	177 245	-21,7 %
3-v sh palk	22 660	47 480	56 230	18,4 %	3-v lv startanneet lkm	579	629	586	-6,8 %
4-v sh startanneet lkm	228	203	210	3,4 %	3-v lv startit	3 646	3781	3 669	-3,0 %
4-v sh startit	1 253	1 063	1 142	7,4 %	3-v lv palk	1 909 817	1 997 717	1 765 622	-11,6 %
4-v sh palk	473 540	423 593	488 486	15,3 %					

VUODESTA 2012 MUISTETAAN NÄMÄ

Tammikuu

➡ **Uusi aikakausi** raviurheilussa alkoi, kun peliyhtiö Fintoto sai arpajaislain muutoksen myötä oikeuden kaikkien hevospelien myymiseen. Tämän kunniaksi Ruotsi siirsi vuoden ensimmäisen V75-kierroksensa Vermoon, missä ravattiin onnistunut tapahtuma Suomi–Ruotsi Ravikarnevaalit.

➡ **Lauantain Toto75-ravien** alkamisaika siirtyi kahdella tunnilla kello 15:een, mikä mahdollisti viimeisen Toto75-kohteen näyttämisen suorana lähetyksenä Ravisuorassa. Raviurheilun uusi ja kiinnostava, Story of Sportsin tuottama Ravisuora aloitti TV2:lla lähetykset parhaaseen katselu aikaan klo 18:15–19:00.

➡ **Ypäjän** orinäyttelyssä kantakirjaan hyväksyttiin kymmenen oritta.

➡ **Ravigaala** järjestettiin Barona Areenalla. Tähtien Talliin siirtyneen **Saran Salaman** astelemisen tilaisuuteen yllätti juhlayleisön ja nousi illan kohokohdaksi.

Helmikuu

➡ **Pohjoismaiden** voitokkain raviohjastaja Jorma Kontio ajoi uransa 9 000. voiton 21.2.2012 Ruotsin Eskilstunassa. Kontion uskomattoman uran suuri maineteko sai suurta huomiota Suomen ja Ruotsin medioissa.

➡ **Toto75:ssa** lunastettiin ensimmäinen miljoonavoitto Kuopiossa ravatulla jackpot-kierroksella. 1 012 439 euron lunastuksen takana oli peliammattilainen Jorma Vuoksenmaa kahden kaverinsa kanssa.

➡ **Samana viikonloppuna Suikun Riilasta** tuli juhlistu suomenhevossankari Pariisin kylmäveriottelussa. Valmentaja ja omistaja Harri Sulku iloitsi

oriin ravatessa ranskalaisen lainaohjastajan Franck Nivardin ajamana voittoon. Tuloksena oli kilpailuennätys 23,4a/2100m.

➡ **Jalostuspäivät** järjestettiin Mikkelissä teemalla Neuvonta ja Hevosen hyvinvointi.

➡ **Kiuruveden** orinäyttelyssä kantakirjaan hyväksyttiin 16 oritta.

➡ **FWB-päivä** Ypäjän Hevosopistolla keräsi paikalle 97 ratsuhevosjalostuksesta kiinnostunutta henkilöä.

Maaliskuu

➡ **Levillä** ravattiin suosittu jääravat, Levi Arctic Horse Race, jonka yhteydessä järjestettiin raviseminaari.

➡ **Lämmilveristen** ratsuhevosten ja ratsuponien Oripäivät pidettiin Ypäjällä.

➡ **Kuunvaihteessa** Ruotsin Solvalla järjestetyssä eläinlääkärien seminaarissa käsiteltiin laajasti ravihevosen hyvinvointia. Seminaarin lopupäätelmä oli, että Pohjoismaissa ravihevosten hyvinvointi ja hoito ovat erittäin korkealla tasolla.

➡ **Helsinki Horse Fair-messujen** yhteydessä järjestettiin ponijalostuspäivä.

Huhtikuu

➡ **Salamakypärät** -kilpailusarja kymmenelle valitulle oppilasohjastajalle alkoi huhtikuussa.

➡ **Valtakunnallinen** varsanäyttely 3-vuotiaille suomenhevosille järjestettiin Tampereella Hevoset-messujen yhteydessä. Näyttelyn ensimmäisen palkinnon ja 1 000 euroa nappasi ori **Ykköstykki**.

➡ **Ponioripäivät** järjestettiin Ypäjällä, joiden aikana arvosteltiin yli 60 eri-

tuista poni- sekä kolme vuonoshevossoritta.

Toukokuu

➡ **Suomen Hippet ry:n** valtuuskunnan puheenjohtajaksi valittiin Samuli Pohjamo. Varapuheenjohtajana jatkoi Kaisa Tolonen. Suomen Hippoksen hallituksen puheenjohtajana jatkoi kansanedustaja Mika Lintilä ja varapuheenjohtajana Kari Haapiainen.

➡ **Finlandia-ajon** Vermossa voitti **Sebastian K.**

➡ **She Loves You** järjesti ikimuistoisen yllätyksen voittamalla kovatasoisen Tammaeliitin Ruotsin pääradalla Solvalla Elitloppet-viikonloppuna. Seppo Markkulan taidokkaan ajon jälkeen syntynyt aika 10,4a/1609m on uusi tammojen Suomen ennätys.

➡ **Neljävuotiaiden** lämmilveristen Kuopio Stakesin voitti mediassa huomioitu jääkiekkoilijoiden kimppehevonen **Will be Fever**.

➡ **Kasvattajapäivät** järjestettiin Ypäjällä. BIS-tittelin vei FWB-tamma **Fresita**.

Kesäkuu

➡ **Ruotsalainen** ihmeruuna **Commander Crowe** voitti Kouvolassa ravatun kansainvälinen Kymi GP:n.

➡ **Jyväskylän** valtakunnallisen Työmestaruuskilpailun SM-tittelin vei Jarmo Korkeaniemen ohjastama ja omistama ori **Suikun Lukko** Halsu-alta. Suikun Lukko keräsi yhteensä 32,7 pistettä. Markku Pajusen kasvatama ori palkittiin 2 500 euron ykköspalkinnon lisäksi myös parhaan kävellijän palkinnolla.

➡ **Lahden** Jokimaalla ravatun Suur-Hollolan sankareita olivat kuusivu-

tiaat oriit **Up-Date Hoss** ohjastajanaan Erik Adielsson ja **Sörkän Sälli**, jota ajoi Tero E. Mäenpää. Mäenpäälle suomenhevosten SuurHollola-ajo oli suurta juhlaa, sillä voittajan lisäksi hän valmentaa myös Jorma Kontion ohjastamana toiseksi tullutta Virjoria.

➔ **Markus Dahlström** voitti amatööriohjastajien Pohjoismaiden mestaruuden Ruotsissa.

Heinäkuu

➔ **Brad de Veluwe** teki suomalaista ravihistoriaa juoksemalla nelivuotiaiden lämminveriravurien 1 000 metrin ratojen ME-tuloksen 09,7a/1609m Halmstadissa. Se alitti ensimmäisenä suomalaisena ravurina 10,0-rajan. Brad ansaitsi karsinnassa ja loppukilpailussa yhteensä 111 070 euroa.

➔ **Brad de Veluwen** omistaja ja kasvattaja, sipoolainen Oy Lars Ingman Ab on onnistunut yhdessä valmentaja Tuomas Korvenojan kanssa luomaan maailmantähden Suomen raviurheiluun. Sprintterimestaruus ja Brad de Veluwen ennätysjuoksu piirtyi kaikkien ravifanien mieleen unohtumattomasti ja tarjosi vuoden sykähdyttävimpiä sinivalkeisia urheiluelämyksiä!

➔ **Mikkeliissä** ravattujen Kuninkuus-raveissa kuninkaaksi seppelöitiin ori **Erikasson** ja kuningattareksi tamma **Sirun Valpuriina**.

➔ **Totoa pelattiin** viikonlopun aikana ennätykselliset 4,7 miljoonaa euroa. Työkaverukset Henry Sauranen ja Juhani Ruotsalainen voittivat ainoalla 7-oikein tuloksella Toto75:llä noin miljoona euroa. Uutinen nousi iltapäivälehtien etusivulle. Lauantaina ravien alun tapahtumia värittivät salamat ja rankka ukkoskuuro, jonka ajaksi hevoset otettiin hetkeksi pois radalta.

➔ **Pohjoismaiden** toiseksi voitokkain raviohjastaja Antti Teivainen ajoi uransa 7 000. voiton Vermossa 14.7.

Elokuu

➔ **Suomenhevosten** Derbyn Jyväskylän Killerillä voitti **Ekoloki** nuoren Heikki Mikkosen ohjastamana.

➔ **Kouvolan** Ponikuninkuusravit järjestettiin yhteistyössä Maaseutumessujen kanssa ja ne keräsivät suuren suosion. Poniraviurheilu sai tapahtuman myötä

ansaitsemaansa näkyvyyttä ja arvostusta suuren yleisön edessä.

➔ **Maggie Cloud** ravasi Vermon Derby-karsinnoissa nelivuotiaiden tammojen ME:n 13,8a/2600m. Brad de Veluwe juoksi Derby-karsinnassa oriiden ja ruunien SE:n 13,1ake.

➔ **Kouvolassa** järjestetyn valtakunnallisen varsanäyttelyn voittajiksi ylsivät 2-vuotias ori **Terhon Tuuri** sekä 1-vuotiaat ori **Mr Point** ja tamma **Sanviri**.

Syyskuu

➔ **Sateen kastelemalla** radalla ajettu suuri suomalainen Derby oli odotetusti Brad de Veluwen juhlaa.

➔ **Suomalainen** ME-ori voitti myös Saksassa Gelsenkirchenin radalla juostun UET GP -finaalin ajalla 1.13,8a/2600m. Tuomas Korvenojan valmentama ja ohjastama superlupaus kuittasi voitosta 200 000 euroa halliten lähdön jokaista metriä. Media uutisoi laajasti Brad de Veluwen voitosta. Mikäli säännöt olisivat sen sallineet, moni olisi halunnut asettaa hevosen ehdolle Vuoden urheilijaksi.

➔ **Antti Teivaisen Bosses Lily** voitti 3-vuotiaiden lämminveristen Kriteriumin Teivossa uudella SE-ajalla 15,2a/2600m. 4-vuotiaiden suomenhevosten Kriteriumin voitto meni ennakkosuosikki Siirin Ällille.

➔ **Siirin Älli** rikkoi jo aikaisemmin Oulu Express -voitossaan 8.9. nelivuotiaiden SE:n 25,5a/2100m.

➔ **Markku Nieminen** ajoi uransa 2 000. voiton Day Cruisella Oulun Grand Prix:ssä.

➔ **Kylmäverihallitsija Hallsta Lotus** Ruotsista voitti odotetusti Turun Pohjoismaiden mestaruuden ennen urheaa ravikuningas Erikassonia. Samoissa raveissa ajettu Åbofemman oli Ekolokin juhlaa, ja Liquorice Pipea juhliitti nelivuotiaiden oriiden ja ruunien Kasvattajakruunun voittajana.

➔ **Kesäratojen** Ajomies-kilpailun voittaja Veli-Erkki Paavola palkittiin Prix d'Amerique-matkalla ja Ajomies-kypärällä.

➔ **Jouni Kaikko Memorial** Kouvolassa voitti hyväntekeväisyystamma **El Mistress Eeva**.

➔ **Mika Forss** oli kuudes ohjastajien EM-kisassa Saksassa.

➔ **Ypäjän hevoshuutokaupan** kalleimmaksi varsaksi nousi **Stone Capes Nanet** 21 500 eurolla.

➔ **Valtuuskunnan** strategiaseminaari järjestettiin.

Lokakuu

➔ **Seinäjoen** Kasvattajakruunuissa Mika Forssin ajama **Venice** kukisti Kriterium-voittaja Bosses Lilyn 3-vuotiaiden tammojen lähdössä. Oriin ja ruunien paras oli Markku Niemisen ohjastama **Quite an Avenger** ennen oululaisen Tuhannen Tallin jättikimpanoria **Callela Longshotia**. Pekka Korpi voitti 2-vuotiaiden tammojen Kasvattajakruunun **Enni Duolla** ja oriiden sekä ruunien lähdön **Express Duolla**.

➔ **Neljävuotiaiden** suomenhevosten Satakunta-ajon sankariksi kiri Antti Teivaisen ajama **Huvin Prinssi**. St. Legerin 30 000 euron palkinnon vei **Express Type**, joka nousi kärkeen 40 metrin takamatkalta.

➔ **Laaserin Kuva** voitti montén Pohjoismaiden mestaruuden Hagmyrenissä Sanna Riikosen ratsastamana.

➔ **Virolahden** orinäyttelyssä hyväksyttiin kantakirjaan viisi suomenhevosta.

Marraskuu

➔ **Venice** koki uransa ensimmäisen tappion 12. startissaan, kun Quite an Avenger karkasi keulapaikalta voittoon Kymenlaakso-ajossa ja tamman oli tyytyminen kakkossijaan.

➔ **Markus Dahlström** voitti amatööriohjastajien Suomen mestaruuden.

➔ **Harri Näsänen** vei Toto-pelien Suomen mestaruuden Vermossa.

➔ **Vuoden suosituimmat** ravurijalostusoriit olivat **Liising** ja **Holiday Credit**. Suosituin ratsuhevosori oli **Gagliostro** ja suosituin poniori **Veggerbys Loch Morie** 144 sh.

➔ **Valtuuskunnan** kokouksessa hyväksyttiin toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2013.

Joulukuu

➔ **Jorma Kontio** voitti ensimmäisenä ulkomaalaisena ohjastajana Ruotsin pääradan Solvallen ajajaliigan.

➔ **Salamakypärä-kilpailun** finaalin voitti Iikka Nurmonen.

LEENA MÄENPÄÄ-WIRTZ

VIESTINNÄLLINEN VUOSI 2012

RAVIURHEILU JA Toto-pelit huomiointiin mediassa vuoden 2012 aikana näkyvästi. Ne nousivat otsikoihin jo vuoden ensimmäisen viikon aikana, kun raviurheilun uusi aikakausi lähti käyntiin urheilullisesti korkeatasoisella yhteiskierroksella, Suomi-Ruotsi-ravikarnevaaleilla. Vermossa järjestetty tapahtuma uutisoitiin urheilusivujen lisäksi myös taloussivuilla sekä naisten- ja iltapäivälehtien viihdepalstoilla.

Medianäkyvyydessä tunnusmerkillistä olikin juuri se, että toimittajat lähestyivät lajia ja alaa uusin tulokulmin eri kanavissa ja erityyppisissä julkaisuissa. Vuoden lopussa ilmestyneen Talouselämän laadukkaana Platinum-lehden kannessa poseerasivat Anders ja Pia Ingmanin edustaen huippuhevosien taustajoukkoja. Yhdeksän sivun pituinen artikkeli kertoi ori Brad de Veluwesta, Ingmanin perheestä ja raviurheilusta. Julkisuteen nousivat omistajat myös muiden lahjakkaiden hevosten taustalta.

Raviurheilun isoimmat uutiset syntyivät Brad de Veluwen menestymisen kautta. Media seurasi oritta etenkin UET Grand Prix'hin Gelsenkircheniin sen jälkeen, kun se oli häikäissyt esityksillään Halmstadissa ja Suuressa Suomalaisessa Derbyssä. Suomalaisravuri nousi otsikoihin urheilusivuilla, aikakauslehdissä, blogeissa, lehtien teemaliitteissä sekä televisio- ja radiolähetyksissä. Saksalaismediassa suomalaisoritta esiteltiin laajalti NDR-kanavan urheilulähetyksessä ja päivälehtien sivuilla. Kotimaassaan Brad de Veluwe tunnettuus nousi, mistä kertoi ravurin ME-juoksun sijoittuminen toiseksi "Vuoden sykehdyttävän urheiluhetki" -kategoriassa Urheilugaalassa.

Uusi aikakausi näkyi muun ohella uutisina isoista, miljoonan euron suuruisista Toto75-voitoista. Lisäksi Toto75-ravilähetykset uudistuivat. Lähetyskiä esitettiin Ylen tv2:lla lauantaina parhaaseen katseluaikaan. Story of Sports Oy:n tuotama ja Joanna Kuvajan juontama Ravisuora keräsi viikoittain noin 200 000 katsojaa. Urheilua ja viihdettä sopivassa suhteessa tarjoillut ohjelma lisäsi lajin tunnettuutta ja kiinnostavuutta. Lauan-

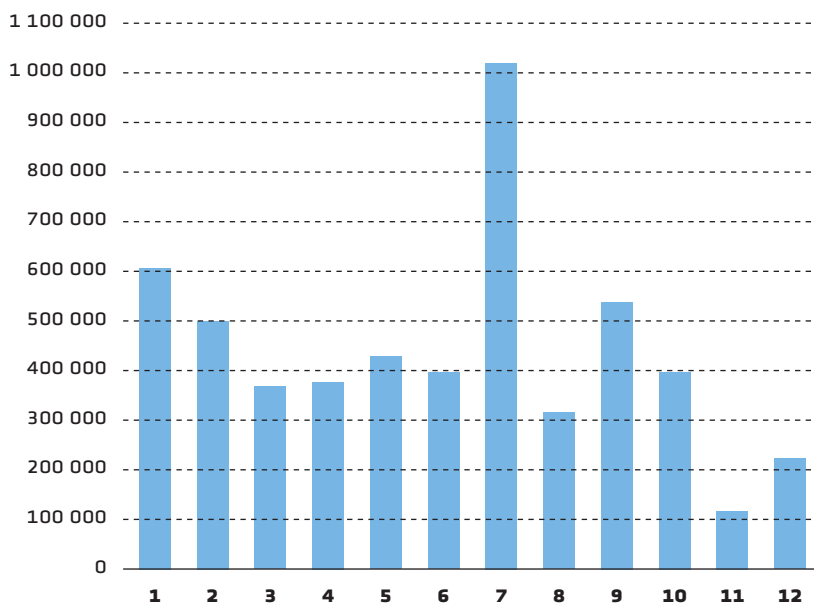
tain Ravisuoraa täydensi keskiviikkoisin Toto65-raveista Fox-kanavalla lähetetty kaksituntinen Kierroksilla, Vermon suora -lähetys. Myös radio-toimittajat nostivat raviurheilun ja Toto-pelit puheenaiheeksi eri kanavilla.

Raviurheiluun liittyvien uutisten lisäämiseksi Hippos-konsernissa tehtiin suunnitelmallista viestintää. Alaa esiteltiin toimittajille, joille laji oli ollut aiemmin vieras. Toimittajia kutsuttiin raveihin, tiedotustilaisuuksiin, tallille tai ajamaan hevosta tandem-kärryillä yhteistyössä ravivalmentaja Antti Serkamon kanssa. Vuoden aikana tavattujen uusien toimittajien lista on noin sadan nimen pituinen. Hevosten tarinat, tapahtumat suurkilpailuista kesäraveihin, raviurheilun kiehtovuus, Toto-pelit ja Toto-voitot tarjosivat toimittajille monipuolisia aiheita.

Raviurheilu kilpailee näkyvyydestä muiden urheilulajien kanssa. Toimittajat vertaavat raviraudoilla tarjottavia median palveluja muiden lajien tarjoamiin palveluihin. Radoilla palvelut olisi rakennettava tasalaatuisiksi ja niin hyvin toimiviksi, että työn tekeminen on toimittajalle teknisesti helppoa ja miellyttävää. Se merkitsee langattomia tietoliikenneyhteyksiä, tiedote- ja kuvamateriaalin ja jakamista sekä haastattelu- ja tiedotustilaisuuksia. Näiden asioiden toimivuuden varmistamiseksi on jo tehty töitä, mutta tasoa tulee vielä selvästi nostaa nykyisestä.

Printtimediatilan seuranta 2012

**PALSTAMILLIEN ARVO OSTETUKSI
MEDIATILAKSI MUUTETTUNA (€/KK)**

Viime vuonna printtimediassa julkaistujen juttujen palstamillit ostetuksi mediatilaksi muutettuna olisi ollut arvoltaan 5,29 miljoonaa euroa. Jutuista 97 prosenttia oli neutraaleja, 2 prosenttia positiivisia ja 1 prosentti oli negatiivisia. Seuranta Esmerk Tracking.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

*Kristiina Ertola, Heikki Kinnunen, Ari Hartikainen, Hannu Myöhänen ja Mika Lintilä (pj).
Kristiina Ertolan vieressä vasemmalla Suomen Hippoksen valtuuskunnan puheenjohtaja
Samuli Pohjamo. Kuvasta puuttuvat Hannu Nivola ja Kari Haapiainen.*

TILIKAUDELTA 1.1–31.12.2012

SUOMEN HIPPOS RY (Hippos) on raviurheilun ja hevoskasvatuksen keskusjärjestö, joka järjestää jalostustoimintaa ja kilpailutoimintaa. Jalostustoiminnan tarkoituksena on edistää kotimaista hevosjalostusta, hevoskasvatusta ja hevosen käyttöä ylläpitämällä hevosten ja ponien rekisteireitä ja kantakirjoja sekä järjestämällä koulutusta ja neuvontaa. Kilpailutoiminnan tarkoituksena on järjestää maamme ravikilpailutoimintaa ja varmistaa siten edellytykset ravipelien järjestämiseksi.

Hippoksen kokonaan omistamalla Fintoto Oy:llä on yksinoikeus hevospeleihin Suomessa. Konserniin kuuluu lisäksi Suomen Hevosurheilu-lehti Oy, joka julkaisee Hevosurheilu-lehteä sekä Toto – käsiohjelmalehteä. Tilikauden lopussa taloushallintopilotin toimintaa varten perustettiin uusi yhtiö, Hevostalous Oy, joka keskittyy raviratojen taloushallintopalveluihin. Tilikauden päättyessä Hippos omisti yhtiöstä 73 %.

Hippoksen ja sen tytäryhtiöiden toimintaa esitellään tarkemmin vuosikertomuksessa.

Tilikauden olennaiset tapahtumat

Toimintavuotta 2012 leimasi koko konsernin osalta vuoden alusta voimaan tullut arpajaislain muutos, jonka seurauksena Fintoto sai lakisääteisen yksinoikeuden hevospelien järjestämiseen. Fintoton liikevaihto kasvoi noin 50 miljoonaa euroa kaikkien hevospelien siirryttyä Fintoton järjestettäväksi. Samassa yhteydessä totopelien arpajaisvero kuitenkin nousi 9,5 prosentista 12 prosenttiin, minkä vaikutus suomalaiseen hevostalouteen oli puolestaan erittäin haitallinen.

Fintoto maksaa maa- ja metsätalousministeriön hallinnoimaan hevostaloustalouden vuosittain prosenttiosuuden totomyynnistään. Kertymään maksettavan osuuden määrä pieneni tilikaudella 2012 aikaisemmasta neljästä prosentista yhteen prosenttiin ja vuonna 2013 edelleen 0,4 prosenttiin. Samalla Fintoton maksettavaksi siirtyi aiemmin kertymästä hevosurheilulle ja –kasvatukselle maksettuja avustuksia. Pelitoiminnan tuottojen jakamiseen kohdistuvista pelisäännöistä tehtiin Fintotossa periaatepäätös koskien vuotta 2012 ja luotiin ns. ”ankkuri”, jonka avulla varmistettiin, että raviradat saavat riittävän tuoton, vaikka olosuhteet muuttuisivat. Lisäksi maksettiin ylimääräisiä korvauksia silloin, kun ulkomainen peli oli päällekkäin kotimaisen pelikohteen kanssa.

Tilikaudella Hipojen hallitus on uudistanut ja päivittänyt Hipojen strategiaa. Työ käynnistyi yhdessä uuden valtuuskunnan kanssa keväällä ja jatkui valtuuston kanssa pidetyllä strategia-kokouksella syyskuussa. Tarkoituksena on, että valtuuskunta vahvistaa strategian keväällä 2013.

Hevosalan verotuskohtelun osalta selvitettiin mm. ennakkomaksullisten kilpailujen arvonlisävero-käytäntöä, minkä seurauksena annettiin raviradoille ohje ennakkomaksujen laskuttamisesta arvonlisäverollisena.

Ravikilpailutoiminnassa ajettujen lähtöjen määrä väheni vuodesta 2011 osin suunnitellusti ja osin johtuen peruutusten määrästä. Tilikauden aikana valmisteltiin lisenssiuudistus, jonka on suunniteltu tulevan voimaan vuoden 2014 alusta.

Kasvatus- ja jalostustoiminnan osalta ratsujen ja ponien jalostusohjesäännön uudistustyötä jatkettiin ja näyttelytoiminnan uudistamisesta päätettiin. Lisäksi jalostusosaston toimintojen uudelleen organisointi käynnistettiin ratsu- ja ponisektorin osalta.

Suomen Hevosurheilulehti Oy:n merkittävin hanke tilikaudella oli valtakunnallisen Toto- käsiohjelmalehden julkaisemisen aloittaminen.

Suomen Hipojen ja konsernin taloudellinen tulos

Huolimatta haastavasta taloudellisesta tilanteesta palvelumaksutuotot nousivat hieman edellisestä vuodesta ja yhdistyksen tulos näytti ylijäämää 68 821,14 euroa konsernin näyttäessä alijäämää 245 201,86 euroa.

Tunnusluvut Hippos	2012	2011	2010
Jalostus- ja kilpailutoiminta;			
palvelumaksut	3 238 469	3 189 038	3 248 177
Jalostus- ja kilpailutoiminta; avustukset	567 809	557 981	581 101
Tilikauden ali-/yliäämä	68 821	-133 026	301 842
Korolliset velat	0	635 746	1 107 124
Omavaraisuusaste	77 %	72 %	67 %

Tunnusluvut konserni	2012	2011	2010
Jalostus- ja kilpailutoiminta;			
palvelumaksut	2 365 790	2 326 478	2 375 537
Jalostus- ja kilpailutoiminta;			
avustukset	567 809	557 981	581 101
Pelitoiminnan tuotot	251 159 830	207 061 284	201 326 755
Julkaisutoiminnan tuotot	3 358 286	2 727 836	2 782 468
Tilikauden ali-/yliäämä, konserni	-245 202	-1 636 312	-118 755
Korolliset velat, konserni	0	635 746	1 107 124
Omavaraisuusaste, konserni	45 %	46 %	55 %

Hallinto

Hipojen hallituksen jäseninä ovat tilikaudella toimineet Mika Lintilä (hallituksen puheenjohtaja), Kari Haapiainen (hallituksen varapuheenjohtaja), Kristiina Ertola, Ari Hartikainen, Heikki Kinnunen, Hannu Myöhänen sekä Hannu Nivola. Hipojen toimitusjohtajana on toiminut Pekka Soini.

Hallitus piti vuoden aikana 12 kokousta sekä yhden yhteisneuvottelun Fintoto Oy:n hallituksen kanssa. Kokouksiin osallistuivat myös valtuuskunnan puheenjohtaja Samuli Pohjamo ja varapuheenjohtaja Kaisa Tolonen. Hallituksen sihteerinä toimi toimitusjohtaja Pekka Soini.

Hallituksen jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti:

Mika Lintilä, puheenjohtaja	12/12
Kari Haapiainen, varapuheenjohtaja	12/12
Kristiina Ertola	12/12
Ari Hartikainen	12/12
Heikki Kinnunen	11/12
Hannu Myöhänen	12/12
Hannu Nivola	12/12

Suomen Hippos ry:n tilintarkastajina ovat toimineet Pasi Puranen, KHT sekä KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy päävastuullisena tarkastajana Tapani Vuopala, KHT.

Henkilöstö

Henkilöstön tunnusluvut	2012	2011	2010
Keskimääräinen lukumäärä tilikaudella, emoyhteisö	37	38	37
Tilikauden palkat ja palkkiot, emoyhteisö	1 572 299	1 533 333	1 458 752
Keskimääräinen lukumäärä tilikaudella, konserni	91	91	84
Tilikauden palkat ja palkkiot, konserni	5 286 438	4 830 494	4 160 051

Suomen Hippos ry:n henkilöstöön kuuluu toimihenkilöitä, jotka palvelevat kaikkia konserniyksiköitä. Näiden henkilöiden palkkamenot on jaettu konserniyksiköiden kesken aiheuttamis- ja suoriteperiaatteella.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Hippoksen ja sen konsernin kannalta merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät raviurheilun ja hevostalouden toimintaedellytysten varmistamiseen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä huolimatta ympäristössä ja alan rakenteissa tapahtuvista muutoksista. Toimintaedellytyksiin vaikuttavat yleisen taloudellisen tilanteen lisäksi eurooppalaisen rahapelimarkkinan murros sekä suomalaisen rahapelijärjestelmän ja lainsäädännön kehittyminen.

Hevosten omistajuuden vetovoiman säilyttäminen ja sen vaikutus kilpahevosten määrään asettaa lisäksi omat haasteensa niin jalostus- kuin kilpailutoiminnalle. Hippos ja sen konserniyhtiöt vastaavat näihin haasteisiin täsmentämällä strategioitaan ja tehostamalla toimintojaan kehitystoenpiteitä unohtamatta.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tilikauden päättymisen jälkeen on aloittanut toimintansa raviratojen taloushallintopalveluihin erikoistunut, voittoa tavoittelematon yhtiö Hevostalous Oy, jonka Hippos omistaa yhdessä yhtiön palveluja käyttävien raviratojen kanssa.

Vuonna 2013 Hippos viettää 40-vuotisjuhlia, jotka avattiin tammikuussa ravigaalassa. Tilikaudesta odotetaan taloudellisesti haastavaa, joten juhlavuosi toteutetaan laadukkaasti, mutta kohtuullisin kustannuksin mm. ajamalla 40 juhlalähtöä eri puolella Suomea Toto5-raveissa. Tilikaudella jalkautetaan keväällä 2013 vahvistettava strategia ja kehitetään toimintaa sen mukaisesti.

Tuloslaskelma

Varsinainen toiminta		Konserni		Suomen Hippos ry	
		31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
JALOSTUS- JA KILPAILUTOIMINTA					
Tuotot	Palvelumaksut	2 365 789,85	2 326 477,83	3 238 468,85	3 189 037,83
	Avustukset	567 808,52	557 981,20	567 808,52	557 981,20
Kulut	Henkilöstökulut	1 527 113,73	1 570 162,44	1 527 113,73	1 570 162,44
	Muut kulut	1 940 150,08	1 916 198,84	1 943 213,30	1 917 054,35
Tuotto-/kulujäämä		-533 665,44	-601 902,25	335 950,34	259 802,24
PELITOIMINTA (FINTOTO OY)					
Tuotot		251 159 829,65	207 061 284,24		
Pelivoitot, verot, valtionosuudet ja avustukset		194 335 638,81	160 167 203,57		
Kulut	Henkilöstökulut	3 382 366,26	2 915 438,67		
	Poistot	914 084,06	941 265,63		
	Muut kulut	51 305 901,83	42 966 444,80		
	Rahoitustuotot ja -kulut	-64,21	-75 499,73		
Tuotto-/kulujäämä		1 221 774,48	-4 568,16		
Kertynyt tuotto-/kulujäämä		688 109,04	-606 470,41	335 950,34	259 802,24
JULKAISUTOIMINTA (SUOMEN HEVOSURHEILULEHTI OY)					
Tuotot		3 358 285,81	2 727 836,45		
Kulut	Henkilöstökulut	1 090 937,97	1 044 114,79		
	Poistot	18 922,93	24 800,97		
	Muut kulut	2 355 900,05	1 621 104,33		
	Rahoitustuotot ja -kulut	7 209,81	-162 462,06		
	Tuloverot	36 960,82	25 362,35		
Tuotto-/kulujäämä		-137 226,15	-150 008,05		
Kertynyt tuotto-/kulujäämä		550 882,89	-756 478,46	335 950,34	259 802,24
YLEISKULUT JA -TUOTOT					
Tuotot	Palvelumaksut	237 097,61	103 316,04	563 372,76	379 177,08
Kulut	Henkilöstökulut	384 137,91	294 095,50	384 137,91	294 095,50
	Poistot	161 692,79	262 980,75	161 692,79	262 980,75
	Muut kulut	443 630,66	407 234,42	443 630,66	407 234,42
	Rahoitustuotot ja -kulut	-8 902,44	17 954,04	-8 902,44	17 954,04
Tuotto-/kulujäämä		-761 266,19	-843 040,59	-434 991,04	-567 179,55
Tuotto-/kulujäämä ennen varainhankintaa		-210 383,30	-1 599 519,05	-99 040,70	-307 377,31
Varainhankinta					
	Jäsenmaksut	12 900,00	12 900,00	12 900,00	12 900,00
Kertynyt tuotto-/kulujäämä		-197 483,30	-1 586 619,05	-86 140,70	-294 477,31
Sijoitus- ja rahoitustoiminta					
Tuotot		0,00	12 670,27	202 680,40	223 815,13
Kulut		47 718,56	62 363,59	47 718,56	62 363,59
Tuotto-/kulujäämä		-47 718,56	-49 693,32	154 961,84	161 451,54
Tilikauden ylijäämä / alijäämä (-)		-245 201,86	-1 636 312,37	68 821,14	-133 025,77

Tase

Vastaavaa

		Konserni		Suomen Hippos ry	
		31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	4 299 229,00	3 418 568,19	1 024 667,51	1 141 699,92
	Muut pitkävaikutteiset menot	11 992,04	34 436,44		9 787,10
	Keskeneräiset hankinnat	115 452,43			
	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	4 426 673,47	3 453 004,63	1 024 667,51	1 151 487,02
Aineelliset hyödykkeet	Koneet ja kalusto	277 894,91	295 220,62	50 430,32	57 897,18
	Muut aineelliset hyödykkeet	10 984,00	10 984,00		
	Aineelliset hyödykkeet yhteensä	288 878,91	306 204,62	50 430,32	57 897,18
Sijoitukset	Osuudet saman konsernin yrityksissä	1 993 746,77	1 993 746,77	2 372 482,77	2 342 482,77
	Muut osakkeet ja osuudet	234 691,47	234 691,47	232 790,95	232 790,95
	Sijoitukset yhteensä	2 228 438,24	2 228 438,24	2 605 273,72	2 575 273,72
	Pysyvät vastaavat yhteensä	6 943 990,62	5 987 647,49	3 680 371,55	3 784 657,92
Vaihtuvat vastaavat					
Vaihto-omaisuus	Valmiit tuotteet/tavarat	52 291,03	64 773,93		
Lyhytaikaiset saamiset	Myyntisaamiset	1 674 844,77	1 270 754,37	227 672,34	234 828,87
	Saamiset saman konsernin yrityksiltä			298 654,34	71 383,90
	Muut saamiset	33 900,12	464 281,72	27 416,35	452 975,55
	Siirtosaamiset	719 731,57	1 524 590,53	264 554,05	29 355,63
	Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2 428 476,46	3 259 626,62	818 297,08	788 543,95
Rahoitusarvopaperit		1 877 236,09	2 282 397,56	1 077 236,09	1 205 624,91
Rahat ja pankkisaamiset		4 782 821,89	4 347 210,68	970 989,67	1 095 793,00
	Vaihtuvat vastaavat yhteensä	9 140 825,47	9 954 008,79	2 866 522,84	3 089 961,86
	VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 084 816,09	15 941 656,28	6 546 894,39	6 874 619,78

Vastattavaa

Oma pääoma					
	Yhdistyksen oma pääoma	4 208 933,91	4 341 959,68	4 208 933,91	4 341 959,68
	Ylikurssirahasto	997,64	997,64		
	Sakkorahasto	759 567,32	732 837,46	759 567,32	732 837,46
	Edellisten tilikausien voitto/tappio	2 447 112,53	3 950 399,13		
	Tilikauden ylijäämä/voitto	-245 201,86	-1 636 312,37	68 821,14	-133 025,77
	Oma pääoma yhteensä	7 171 409,54	7 389 881,54	5 037 322,37	4 941 771,37
Vähemmistöosuus		11 000,00			
Lyhytaikainen vieras pääoma					
	Lyhytaikaiset lainat		635 746,00		635 746,00
	Saadut ennakot	624 690,88	1 219 763,03		
	Velat saman konsernin yrityksille			9 430,51	15 653,09
	Ostovelat	1 167 490,31	1 146 028,07	311 588,51	66 219,41
	Muut velat	909 150,50	921 742,43	754 167,07	795 070,89
	Siirtovelat	6 201 074,86	4 628 495,21	434 385,93	420 159,02
	Vieras pääoma yhteensä	8 902 406,55	8 551 774,74	1 509 572,02	1 932 848,41
	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 084 816,09	15 941 656,28	6 546 894,39	6 874 619,78

Rahoituslaskelma

	Konserni		Suomen Hippos ry	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Varsinaisen toiminnan rahavirta				
Tilikauden yli-/alijäämä	-245 201,86	-1 636 312,37	68 821,14	-133 025,77
Rahoitustuotot ja -kulut	49 475,40	269 371,65	-146 059,40	-180 141,27
Oikaisut liikevoittoon:				
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalennukset	1 094 699,78	1 229 047,35	161 692,79	262 980,75
Varainhankinta	-12 900,00	-12 900,00	-12 900,00	-12 900,00
Verot	36 960,82			
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	923 034,14	-150 793,37	71 554,53	-63 086,29
Käyttö pääoman muutos	716 539,08	1 818 050,06	182 716,48	787 290,77
Varsinaisen toiminnan rahavirta ennen rahoituseriä	1 626 628,82	1 667 256,69	254 271,01	724 204,48
Maksetut korot ja muut vars. toiminnan rahoituskulut		-17 720,59	-12 111,23	-22 370,71
Saadut osingot varsinaisesta toiminnasta		547,90	182,38	102,00
Saadut korot ja rahoitustuotot	-1 756,84	-49 444,55	3 026,41	4 870,99
Maksetut, välittömät verot	-36 960,82	-71 249,06		
Sakkorahaston muutos	26 729,86	15 270,73	26 729,86	15 270,73
Varsinaisen toiminnan rahavirta	1 614 641,02	1 544 661,12	272 098,43	722 077,49
Varainhankinnan rahavirta				
Varainhankinnan tuottojäämä	12 900,00	12 900,00	12 900,00	12 900,00
Sijoitustoiminnan rahavirta				
Sijoitustoiminnan tuotot		442 241,64	202 680,40	448 889,39
Sijoitustoiminnan kulut	-47 718,56	-662 797,20	-47 718,56	-39 350,40
Sijoitustoiminnan rahavirta	-47 718,56	-220 555,56	154 961,84	409 538,99
Investointien rahavirta				
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1 436 042,91	-800 575,64	-57 406,42	-40 310,04
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		18 000,00		18 000,00
Vähemmistöosuus	11 000,00			
Investointien rahavirta	-1 425 042,91	-782 575,64	-57 406,42	-22 310,04
Rahoituksen rahavirta				
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-635 746,00	-471 378,00	-635 746,00	-471 378,00
Rahoituksen rahavirta	-635 746,00	-471 378,00	-635 746,00	-471 378,00
Rahavarojen muutos	-468 022,05	83 051,92	-253 192,15	650 828,44
Rahavarat tilikauden alussa	5 849 202,38	5 766 150,46	2 301 417,91	1 650 589,47
Rahavarat tilikauden lopussa	5 381 180,33	5 849 202,38	2 048 225,76	2 301 417,91

Rahoituslaskelman rahavarat eivät sisällä Fintoto Oy:n internet-pelin pelitileillä olevia varoja.

1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1.1 Arvostusperiaatteet

Pysyvien vastaavien arvostus:

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina kohteen käyttöönottokuukaudesta alkaen taloudellisen pitoajan perusteella.

Poistoajat ovat:

aineettomat oikeudet	4–10 vuotta
muut pitkävaikutteiset menot	4–10 vuotta
Heppa-järjestelmä	15 vuotta
koneet ja kalusto	4–10 vuotta

Rahoitusomaisuus:

Tilinpäätöksen rahoitusomaisuuteen / muihin lyhytaikaisiin velkoihin sisältyy 597 944,35 euroa Hippoksen hallinnoimia raviratojen asiakasvaroja, jotka tulevat käytettäväksi ratojen järjestämien ikäluokkaravien palkinnoiksi.

Rahoitusarvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan jälleenhankintahintaan.

Yhteisön ja konsernin henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkemenot kirjataan kuukausi kertymisvuonna.

1.2 Kulujen kohdistus toiminnanaloille

Toiminnanaloille on kohdistettu niiden erilliskulut ja osuus yhteisistä kuluista aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

1.3 Sakkorahasto

Tilinpäätökseen sisältyy sakkorahasto. Sakkorahaston ja emoyhteisön väliset tapahtumat on tilinpäätöksessä eliminoitu.

1.4 Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty Suomen Hippoksen kokonaan omistamat tytäryhtiöt Fintoto Oy, Suomen Hevosurheilulehti Oy ja Hippos-Mediat Oy sekä Hevostalous Oy (omistusosuus 73 %). Hippos-Mediat Oy:llä ei ole toimintaa ja Hevostalous Oy aloitti toimintansa vuoden 2013 alussa. Kiinteistö Oy Tulkintorni (omistusosuus 52 %) on otettu konsernitilinpäätökseen osakkeiden hankintameno.

Ennen vuotta 2012 valtionosuuteen sisältyneitä avustuksia, yhteensä 567 808,52 euroa, jotka on vuodelta 2012 tilitetty Fintoto Oy:stä Suomen Hippos ry:lle, ei ole eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

1.5 Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vertailtaessa konsernin tilikauden tietoja edellisen tilikauden tietoihin, tulee ottaa huomioon, että arpajaislain muuttuessa 1.1.2012 ovat kaikki hevospelit siirtyneet Fintotolle, mikä on lisännyt ko. yhtiön toivottua noin 50 miljoonaa euroa ja minkä jälkeen liikevaihtoon ei sisälly kohdekorvauksia. Samassa yhteydessä arpajaisveron määrä nousi 9,5 prosentista 12 prosenttiin sekä Fintoton valtion hevosalouskertymään toivomysnimestä maksama prosentti-osa pieneni noin neljästä prosentista yhteen prosenttiin. Fintoto Oy:n Internet-pelialustan poistoaika on tilikaudella pidennetty viidestä vuodesta kymmeneen vuoteen.

Suomen Hevosurheilulehti Oy:n osalta tulee ottaa huomioon, että yhtiö on tilikaudella aloittanut Toto-käsiohjelmalehden julkaisemisen. Uusi lehti lisää sekä tilaus- että ilmoitustuottojen määrää edellisestä tilikaudesta. Kokonaisvaikutus yhtiön liikevaihtoon ennen konsernieliminoiteja on 676 720 euroa.

2 Tuloslaskelman liitetiedot

2.1 Tuotot toiminnoittain

	Konserni		Suomen Hippos ry	
	2012	2011	2012	2011
Jalostustoiminta ravurit	500 714,58	516 795,19	500 714,58	516 795,19
Jalostustoiminta ratsut ja ponit	468 829,50	438 464,27	468 829,50	438 464,27
Kilpailutoiminta				
Toimitus- ja palvelumaksut	973 954,03	925 604,37	973 954,03	925 604,37
Lisenssimaksut	329 055,74	346 816,00	329 055,74	346 816,00
Kohdekorvaukset	93 236,00	98 798,00	965 915,00	961 358,00
Jalostus- ja kilpailutoiminta yhteensä	2 365 789,85	2 326 477,83	3 238 468,85	3 189 037,83
Yhteiset toiminnot				
Palvelutuotot	237 097,61	103 316,04	563 529,56	379 177,08
Pelitoiminnan liikevaihto	249 825 955,28	204 850 435,34		
Pelitoiminnan liiketoiminnan muut tuotot	1 333 874,37	2 210 848,90		
Julkaisutoiminnan liikevaihto	3 252 827,49	2 662 914,83		
Julkaisutoiminnan liiketoiminnan muut tuotot	105 457,89	64 921,62		
Yhteensä	257 121 002,49	212 218 914,56	3 801 998,41	3 568 214,91

2.2 Avustukset	Konserni		Suomen Hippos ry	
	2012	2011	2012	2011
Yleisavustus MMM				
Jalostustoiminta ravurit	49 992,00	184 500,00	49 992,00	184 500,00
Jalostustoiminta ratsut ja ponit	16 668,00	61 500,00	16 668,00	61 500,00
Muut avustukset				
Jalostustoiminta ravurit	150 000,00		150 000,00	
Jalostustoiminta ratsut ja ponit	50 000,00		50 000,00	
Doping-tutkimus	280 000,00	272 000,00	280 000,00	272 000,00
Kansainvälinen toiminta	21 148,52	39 981,20	21 148,52	39 981,20
Yhteensä	567 808,52	557 981,20	567 808,52	557 981,20
2.3 Toiminnan kulut kululajeittain				
Henkilöstökulut			1 911 251,64	1 864 257,94
Poistot			161 692,70	262 980,75
Osastojen toimintakulut			1 342 028,04	1 298 087,95
Markkinointi, tiedotus			92 841,92	110 288,73
ATK-, toimisto- ja tilakulut			462 965,46	462 616,51
Matkakulut			197 466,71	165 249,75
Muut kulut			291 541,83	288 781,52
Toiminnan kulut yhteensä			4 459 788,30	4 452 263,15
2.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot				
Keskimääräinen henkilöstömäärä	91	91	37	38
Palkat ja palkkiot	5 286 437,73	4 830 494,00	1 572 298,51	1 533 332,66
Eläkekulut	901 933,45	798 397,31	265 020,09	233 927,99
Muut henkilösivukulut	196 184,69	193 129,86	73 933,04	96 997,29
Henkilöstökulut yhteensä	6 384 555,87	5 822 021,17	1 911 251,64	1 864 257,94
Toimitusjohtajien palkat ja palkkiot	365 734,74	335 763,00		
Hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot	68 625,00	55 745,00		
Toimitusjohtajien ja hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot yhteensä	434 359,74	391 508,00		
2.5 Poistot ja arvonalennukset				
Suunnitelman mukaiset poistot				
aineettomista hyödykkeistä	957 923,87	936 483,88	135 057,44	133 094,38
koneista ja kalustosta	124 947,96	197 265,82	16 480,68	43 892,02
muista pitkävaikutteisista menoista	11 827,95	95 297,65	10 154,67	85 994,35
Poistot yhteensä	1 094 699,78	1 229 047,35	161 692,79	262 980,75
2.6 Tilintarkastajan palkkiot				
Tilintarkastus	32 202,22	47 172,30	10 011,22	24 981,30
Yhteensä	32 202,22	47 172,30	10 011,22	24 981,30
2.7 Sijoitus- ja rahoitustuotot ja -kulut				
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	0,00	0,00	49 450,00	49 450,00
Osinkotuotot muilta	624,28	547,90	182,38	102,00
Vuokratuotot saman konsernin yrityksiltä	0,00	0,00	153 230,40	161 694,85
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0,00	18 000,00	0,00	18 000,00
Korkotuotot	7 562,82	11 672,00	3 026,41	4 816,85
Muut sijoitustuotot	6 555,22	24 245,87	0,00	7 798,68
Sijoitus- ja rahoitustuotot yhteensä	14 742,32	54 465,77	205 889,19	241 862,38
Vastike- ja vuokratkulut	47 718,56	39 350,40	47 718,56	39 350,40
Korkokulut ja muut rahoituskulut	16 499,16	284 816,76	12 111,23	22 370,71
Sijoitus- ja rahoituskulut yhteensä	64 217,72	324 167,16	59 829,79	61 721,11
Sijoitus ja rahoitus yhteensä	-49 475,40	-269 701,39	146 059,40	180 141,27

3 Taseen liitetiedot

3.1 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

		Aineettomat hyödykkeet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Koneet ja kalusto	Sijoitukset
Suomen Hippos ry	Hankintameno 01.01.	1 667 747,15	365 794,58	350 060,22	2 575 273,72
	Lisäykset	8 237,93	0,00	19 168,49	30 000,00
	Hankintameno 31.12.	1 675 985,08	365 794,58	369 228,91	2 605 273,72
	Kertyneet poistot ja arvonalennukset 01.01.	526 047,23	356 007,48	292 163,04	0,00
	Tilikauden poisto	125 270,34	9 787,10	26 635,35	0,00
	Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	651 317,57	365 794,58	318 798,39	0,00
	Kirjanpitoarvo 31.12.2012	1 024 667,51	0,00	50 430,32	2 605 273,72
	Kirjanpitoarvo 31.12.2011	1 141 699,92	9 787,10	57 897,18	2 575 273,72
Konserni	Hankintameno 01.01.	9 641 521,29	458 827,58	2 638 509,13	2 228 438,24
	Keskeneräiset hankkeet	115 452,43			
	Keskeneräisten aktivointi pysyviin vastaaviin				0,00
	Hankintameno 31.12.	11 574 787,28	458 827,58	2 756 286,25	2 228 438,24
	Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot				
	Tilikauden poisto	948 136,77	11 460,30	135 102,63	0,00
	Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	7 160 105,85	446 835,46	2 467 407,34	0,00
	Kirjanpitoarvo 31.12.2012	4 414 681,43	11 992,12	288 878,91	2 228 438,24
	Kirjanpitoarvo 31.12.2011	3 418 568,19	34 436,42	317 188,62	2 228 438,24

3.2 Osuudet saman konsernin yrityksissä

		Konsernin omistusosuus	Emoyhteisön omistusosuus
Tytäryhtiöt	Fintoto Oy, Espoo	100%	100%
	Suomen Hevosurheilulehti Oy, Espoo	100%	100%
	Hippos Mediat Oy, Espoo	100%	100%
	Suomen Hevostalous Oy, Forssa	73,1%	73,1%
	Kiinteistö Oy Tulkintorni, Espoo	52,3%	52,3%

Kaikki konserniyhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen.

3.3 Saamiset saman konsernin yrityksiltä

	Konserni 2012	2011	Suomen Hippos ry 2012	2011
Myyntisaamiset			10 263,32	71 383,90
Avustussaamiset			268 852,12	0,00
Muut saamiset			19 538,90	0,00
Yhteensä			298 654,34	71 383,90

3.4 Rahoitusarvopaperit

Jälleenhankintahinta	1 970 824,94	2 316 713,96	1 166 872,15	1 239 941,31
Kirjanpitoarvo	1 877 236,09	2 282 397,56	1 077 236,09	1 205 624,91
Erotus	93 588,85	34 316,40	89 636,06	34 316,40

3.5 Oman pääoman erittely

Yhdistyksen oma pääoma 01.01.			4 208 933,91	4 341 959,68
Yhdistyksen yli/alijäämä			68 821,14	- 133 025,77
Yhdistyksen sidottu oma pääoma yhteensä 31.12.			4 277 755,05	4 208 933,91
Sakkorahasto 01.01.	732 837,46	717 566,73	732 837,46	717 566,73
Sakkorahaston tuottojäämä	26 729,86	15 270,73	26 729,86	15 270,73
Sakkorahaston pääoma 31.12.	759 567,32	732 837,46	759 567,32	732 837,46
Konsernin oma pääoma 01.01.	6 656 046,44	8 292 358,81		
Tilikauden yli- / alijäämä (-)	-245 201,86	- 1 636 312,37		
Konsernin oma pääoma yhteensä	6 410 844,58	6 656 046,44		
Ylikurssirahasto	997,64	997,64		
Oma pääoma yhteensä 31.12.	7 171 409,54	7 389 881,54	5 037 322,37	4 941 771,37

3.6 Velat saman konsernin yrityksille	Konserni		Suomen Hippos ry	
	2012	2011	2012	2011
Muut velat			9 430,51	15 653,09
3.7 Siirtovelat				
Jaksotetut palkat, sos.kust	1 045 435,63	918 840,07	224 114,93	241 809,95
Vakuutusmaksujen jaksotus	183 813,00	172 188,75	183 813,00	172 188,75
Internet-palvelu	1 278 877,65	780 405,86		
Avoimet voitot (Toto)	292 049,05	236 017,65		
Arpajaisverovelka VM	1 294 223,14	822 650,70		
Valtion osuusvelka MMM	184 174,84	567 258,88		
Muut siirtovelat	1 909 557,15	1 129 007,40	26 458,00	6 160,32
Yhteensä	6 201 074,86	4 628 495,21	434 385,93	420 159,02

4 Vakuudet ja vastuusitoumukset

Leasingsopimuksista maksettavat määrät	Konserni		Suomen Hippos ry	
	2012	2011	2012	2011
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 424 362,75	112 662,70	131 931,93	121 994,00
Myöhemmin maksettavat	2 729 615,89	3 286 286,00	105 418,57	166 045,00
Yhteensä	4 153 978,65	3 398 948,70	237 350,50	288 039,00

Leasingvastuut koskevat myös tytäryhtiöiden käytössä olevia laitteistosopimuksia. Vastuusiin ei liity leasingvuokrien loppuerien lunastuksia.

Omien ja konserniyhtiöiden sitoumusten vakuudeksi pantatut osakkeet	Vastuumäärä		Pantin kirjanpitoarvo	
	2012	2011	2012	2011
Shekkitililimiitti Hippos (ei käytössä)	0	336 375,85		
Shekkitililimiitti Fintoto (ei käytössä)	500 000,00	0		
Luotto / kasvattajapalkinnot	0,00	635 746,00		
Kiinteistö Oy Tulkintorni 3992-15826			1 993 746,77	1 993 746,77
As. Oy Muurarintalo 2341-2539			158 537,78	158 537,78
Nordea Pankki Suomi Oyj / yhteensä	500 000,00	972 121,85	2 152 284,55	2 152 284,55

5 Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Espoo 20. päivänä maaliskuuta 2013

Mika Lintilä hallituksen puheenjohtaja	Kari Haapiainen hallituksen varapuheenjohtaja	Kristiina Ertola hallituksen jäsen
Ari Hartikainen hallituksen jäsen	Heikki Kinnunen hallituksen jäsen	Hannu Myöhänen hallituksen jäsen
Hannu Nivola hallituksen jäsen	Pekka Soini toimitusjohtaja	

6 Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Espoo 28.3.2013

Deloitte & Touche Oy
KHT-yhteisö

Pasi Puranen
KHT

Tapani Vuopala
KHT

Tilintarkastuskertomus Suomen Hippos ry:n jäsenille

Olemme tilintarkastaneet Suomen Hippos ry:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2012. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että yhdistyksen taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallituksen on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko yhdistyksen hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhdistystä kohtaan, taikka rikkoneet yhdistyslakia tai yhdistyksen sääntöjä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harjintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan

olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhdistyksessä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Espoossa 28. päivänä maaliskuuta 2013

Deloitte & Touche Oy
KHT-yhteisö

Pasi Puranen
KHT

Tapani Vuopala
KHT

The background of the page features large, dark silhouettes of horses. One horse is in the upper left, its head and neck visible, wearing a chain halter. Another horse is in the lower left, shown from the side, facing right. The background is a solid gold color.

SUOMEN HIPPOS RY:N HALLITUS 2012

Kansanedustaja **Mika Lintilä**, s. 1966, Toholampi, hallituksen puheenjohtaja 14.5.2008 alkaen, hallituksen jäsen 13.5.2005 alkaen. Keskeisimmät muut luottamustoimet: Yleisradion hallintoneuvoston jäsen, Kitinkannuksen kuntoutuslaitoksen hallituksen puheenjohtaja

Toimitusjohtaja **Kari Haapiainen**, s. 1958, kasvatustieteen maisteri, Espoo, hallituksen varapuheenjohtaja 14.5.2008 alkaen, hallituksen jäsen 1.1.2001 alkaen. Keskeisimmät muut luottamustoimet: Vermon Ravirata Oy hallituksen puheenjohtaja, Raitius- ja urheiluseura Zoom ry Presidentti.

Eläinlääkäri **Kristiina Ertola**, s. 1962, Ylöjärvi, hallituksen jäsen 17.5.2006 alkaen. Keskeisimmät muut luottamustoimet: Pohjois-Hämeen Hippos ry:n johtokunnan puheenjohtaja.

Yrittäjä **Ari Hartikainen**, s. 1958, Vihti, hallituksen jäsen 18.5.2011 alkaen. Keskeisimmät muut luottamustoimet: Suomen Ravivalmentajat ry:n ja Vihdin Hevosjalostusyhdistys ry:n hallituksen jäsen.

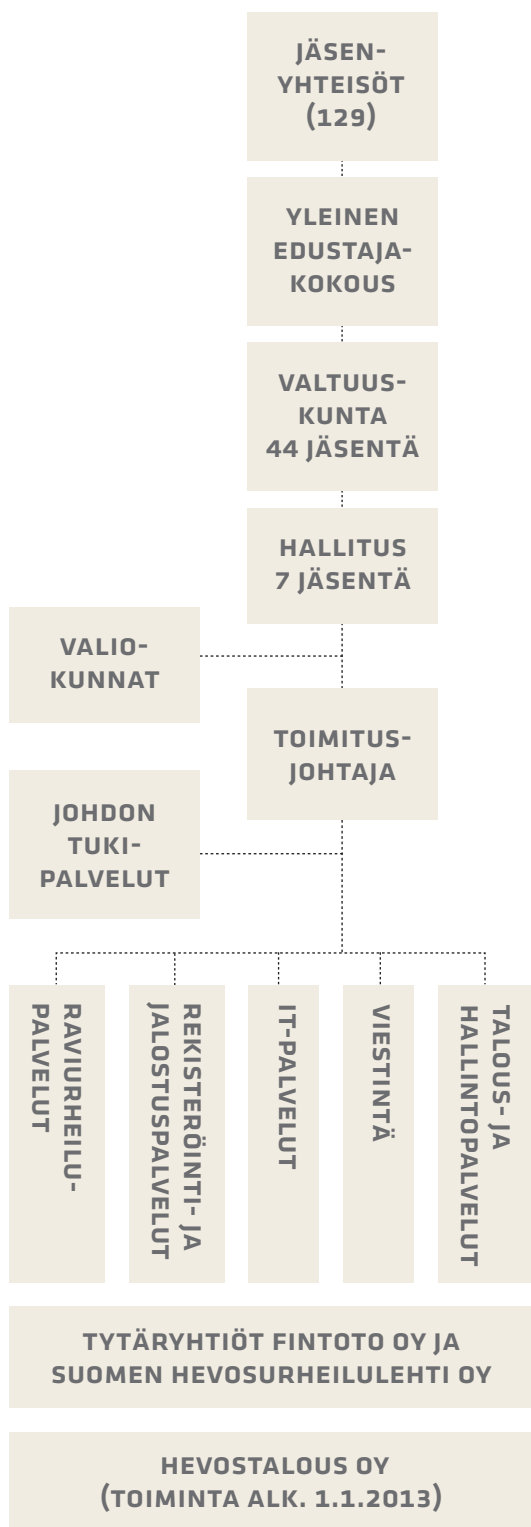
Toimitusjohtaja **Heikki Kinnunen**, s. 1957, Varkaus, hallituksen jäsen 13.5.2010 alkaen. Keskeisimmät muut luottamustoimet: Suomenhevosliitto ry:n ja Varkauden seudun Hevosystäväinseura ry:n puheenjohtaja, Kuopion Ravirata Oy:n ja Pohjois-Savon hevosjalostusliitto ry:n varapuheenjohtaja.

Toimitusjohtaja **Hannu Myöhänen**, s. 1958, Luvia, hallituksen jäsen 18.5.2011 alkaen. Keskeisimmät muut luottamustoimet: Porin Ravit Oy:n hallituksen jäsen.

Yrittäjä **Hannu Nivola**, s. 1957, Uusikaupunki, hallituksen jäsen 14.5.2008 alkaen. Keskeisimmät muut luottamustoimet: Turun Hippos ry:n ja Varsinais-Suomen Hevosjalostusliitto ry:n puheenjohtaja.

Hallinto

Organisaatiokaavio

Valtuuskunnan jäsenet 2012

YHTEISÖ

HEVOSJALOSTUSLIITOT

ETELÄ-POHJANMAAN HJL
ETELÄ-SUOMEN HJL
HÄMEEN HJL
KAINUUN HJL
KESKI-SUOMEN HJL
KESKI-POHJANMAAN HJL
KYMEN-KARJALAN HJL
LAPIN HJL
ETELÄ-SAVON HJL
NYLANDS LÄNS HAF
POHJANMAAN HJL
POHJOIS-KARJALAN HJL
POHJOIS-SAVON HJL
SVENSKA ÖSTERBOTTENS HAF

SATAKUNNAN ALUEEN HJL
VARSINAIS-SUOMEN HJL

RAVIRADAT

ETELÄ-POHJANMAAN HJL
FORSSAN SEUDUN HIPPOS RY
JOENSUUN RAVIRATA OY
JOKILAAKSOJEN RAVIKESKUS OY
KAINUUN RAVIRATA OY
KAUSTISEN SEUDUN RAVISEURA RY
KESKI-SUOMEN RAVIRATA OY
KUOPION RAVIRATA OY
LAHDEN HEVOSYSTÄVÄT RY
LAPPEENRANNAN RAVIRATA OY
LÄNSI-LAPIN HEVOSYSTÄVÄT RY
MIKKELIN RAVIRATA OY
PORIN RAVIT OY
POHJOLAN HEVOSYSTÄVÄT RY
POHJOIS-HÄMEEN HIPPOS RY
ROVANIEMEN RAVIRATA OY
SVENSKA ÖSTERBOTTENS HAF
TAMPEREEN RAVIRATA OY
TURUN HIPPOS RY
VALKEALAN HEVOSYSTÄVÄT RY
VERMON RAVIRATA OY
VERMON RAVIRATA OY
KESÄRADAT, ETELÄ
KESÄRADAT, POHJOINEN

MUUT

SUOMEN RAVINAISTEN LIITTO RY
SHKL
RATSUJALOSTUSLIITTO RY
SUOMEN RAVIVALMENTAJAT RY

VARSINAINEN JÄSEN

Rauno Niemenmaa
Erkki Saario
Janne Himanen
Jorma Komulainen
Heikki Kankainen
Aarre Virkkala
Risto Majoniemi
Markku Lääkkölä
Kari Innanen
Juha Wikman
Markku Nisula
Kaisa Tolonen
Heikki Kinnunen
Rune Granqvist

Jukka Mäkilä
Jarmo Virtanen

Pentti Mäki
Mika Penttilä
Pasi Pykäläinen
Esa Takala
Auvo Moilanen
Jouni Koskinen
Ahti Ruoppila
Juhani Okulov
Pekka Kairtamo
Jyrki Jauhiainen
Markku Sadinmaa
Jari Leppä
Ojanen Janne
Samuli Pohjamo
Antti Koivu
Matti Rajaharju
Mikael Mattfolk
Reino Kanerva
Hannu Nivola
Arvi Mankki
Kari Haapiainen
Erkki Ala-Risku
Martti Kuha
Kari Salmela

VARAJÄSEN

Heli Myllykoski
Jouko Virtala
Marja Terttu Helena Jansson
Jussi Kivijärvi
Markku Koskela
Keijo Hakala
Mikko Jääskeläinen
Petteri Korteniemi
Juha Kortekallio
Birgitta Mangström
Erkki Taskila
Timo Ryyänen
Aulis Heikkinen
Susanne Söderback-
Djupsjöbacka
Jorma Rytkönen
Ingrid Hagman

Raimo Syrjälä
Ville Mäkelä
Jorma Ratilainen
Kari Viitamaa
Jorma Heikkinen
Mikko Riihimäki
Veijo Riipinen
Olavi Haanketo
Tuomo Kojo
Antti Tamminen
Pekka Harjuoja
Erkki Kauppinen
Laurila Kari
Reijo Ylitalo
Janne Ihmuotila
Ville Ruokanen
Sarah Siffrén
Harri Airaksinen
Roger Johansson
Ari Puustinen
Jorma Ojapello
Juha Lyytinen
Kauko Pietiläinen
Jouko Kangas

Eija Toivonen
Seppo Ranta-Ruona
Håkan Wahlman
Harri Koivunen

Maija-Sisko Mentula
Jarkko Lehtinen
Maria Möller
Mika Forss

Valtuuskunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa, kevätkokoukseen 16.5.2012 ja syyskokoukseen 21.11.2012.

Jäsenet

Hevosjalostusliitot

Etelä-Pohjanmaan Hevosjalostusliitto
Etelä-Savon Hevosjalostusliitto
Etelä-Suomen Hevosjalostusliitto
Hämeen Hevosjalostusliitto
Kainuun Hevosjalostusliitto
Keski-Pohjanmaan Hevosjalostusliitto
Keski-Suomen Hevosjalostusliitto
Kymen-Karjalan Hevosjalostusliitto
Lapin Hevosjalostusliitto
Nylands läns Hästavelsförbund
Pohjanmaan Hevosjalostusliitto
Pohjois-Karjalan Hevosjalostusliitto
Pohjois-Savon Hevosjalostusliitto
Satakunnan alueen Hevosjalostusliitto
Svenska Österbottens Hästavelsförbund
Varsinais-Suomen Hevosjalostusliitto

Seinäjoki
Mikkeli
Lahti
Tampere
Kajaani
Kaustinen
Jyväskylä
Kouvola
Rovaniemi
Karjaa
Oulu
Joensuu
Kuopio
Tampere
Vaasa
Turku

Raviradat

Etelä-Pohjanmaan Hevosjalostusliitto ry
Forssan Seudun Hippos ry
Haapajärven Ravi ry
Halsuan Hevosjalostusyhdistys ry
Hankasalmen Hevosystäväinseura ry
Härmän Ravirata Oy
Iitin Hevosystäväinseura ry
Itä-Uudenmaan Oriyhdistys ry
Joensuun Ravirata Oy
Jämsän Ravi ry
Kainuun Ravirata Oy
Kalajoen Hevosystäväinseura ry
Kannuksen Keskusravirata Oy
Kauhavan Ravirata Oy
Kaustisen Seudun Raviseura ry
Kemijärven Ravi ry
Keski-Suomen Ravirata Oy
Kittilän Hevosjalostusyhdistys ry
Kokkolanseudun Hippos ry
Kuopion Ravirata Oy
Lahden Hevosystäväinseura ry
Lapin Ravi ry
Lappeenrannan Ravirata Oy
Lapuan Hevosjalostusyhdistys ry
Länsi-Lapin Hevosystävät ry

Seinäjoki
Forssa
Haapajärvi
Halsua
Hankasalmi
Härmä
Kausala
Loviisa
Joensuu
Jämsä
Kajaani
Kalajoki
Kannus
Kauhava
Kaustinen
Kemijärvi
Jyväskylä
Kaukonen
Kokkola
Kuopio
Lahti
Sodankylä
Lappeenranta
Lapua
Tornio

KUNNIAPUHEENJOHTAJA

Ministeri Kalevi Hemilä, Helsinki

KUNNIAJÄSENET

Ravivalmentaja Kyösti Keskinen, Jyväskylä
Agronomi Markku Pihkala, Tampere
Lääkintöneuvos Pertti Puhakka, Joensuu
Toimitusjohtaja Mauri Salo, Somero †

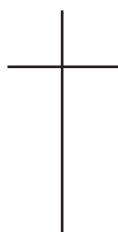
SUOMEN HIPPOKSEN KULTAINEN ANSIOMERKKI 2012

Insinööri Pertti Salonen, Jyväskylä

RAVIURHEILIJAN KULTAINEN ANSIOMERKKI 2012

Raviohjastaja Jorma Kontio, Enköping

Mikkelin Ravirata Oy	Mikkeli
Pielisjärven Hevosystäväinseura ry	Lieksa
Pihtiputaan Hevosystäväinseura ry	Pihtipudas
Pohjanmaan Ravi ry	Ylivieska
Pohjois-Hämeen Hippos ry	Tampere
Pohjolan Hevosystävät ry	Oulu
Porin Ravit Oy	Pori
Riihimäen Raviseura ry	Riihimäki
Rovaniemen ravirata Oy	Rovaniemi
Sataravi Oy	Kokemäki
Suonenjoen Hevosystäväinseura ry	Suonenjoki
Svenska Österbottens Hästavelsförbund rf	Vaasa
Turun Hippos ry	Turku
Valkealan Hevosystäväinseura ry	Kouvola
Vermont Ravirata Oy	Helsinki
Ylläksen Ravi ry	Kurtakko
Ylä-Savon Hippos ry	Vieremä
Ålands Hästavelsförening rf	Mariehamn

Mauri Salo

2.8.1946–22.10.2012

Kansanedustaja Mauri Salo toimi Suomen Hippos ry:n puheenjohtajana vuosina 1995–2002.

Muut jäsenyhteisöt

Alavieskan Hevosjalostusyhdistys ry	Alavieska	Rovaniemen Hevosystävät ry	Rovaniemi
Borgå Hästvänner rf –		Sallan Ravi ry	Salla
Porvoon Hevosystävät ry	Porvoo	Savon Hippos ry	Kuopio
Etelä-Pohjanmaan Ravikatsomo Oy	Seinäjoki	Sotkamon Hevosystävänseura ry	Sotkamo
Etelä-Pohjanmaan Raviseura ry	Seinäjoki	Suomen Arabihevosyhdistys ry	Helsinki
Eurajoen Hevoskasvatusyhdistys ry	Eurajoki	Suomen Connemarayhdistys ry	Helsinki
Helsingin Keskusraviseura ry	Helsinki	Suomen Hevosnomistajien Keskusliitto ry	Helsinki
Helsingin Ravirata Oy	Helsinki	Suomenhevosliitto ry	Saarijärvi
Hämeen Hippos ry	Hämeenlinna	Suomen Hevosurheilulehti Oy	Helsinki
Iisalmen Hevosystävänseura ry	Iisalmi	Suomen Islanninhevosyhdistys ry	Helsinki
Imatran–Ruokolahden Hevosystävänseura ry	Imatra	Suomen Kengityssepät ry	Helsinki
Itä-Savon Hevosystävänseura ry	Savonlinna	Suomen Monté-ohjastajat ry	Helsinki
Jakobstads Travvänner rf –		Suomen New Forest Poniyhdistys ry	Helsinki
Pietarsaaren Raviystävät ry	Pietarsaari	Suomen Poniraviyhdistys ry	Riihimäki
Jokilaaksojen Ravikeskus Oy	Ylivieska	Suomenratsut ry	Helsinki
Joutsenon Oriyhdistys ry	Joutseno	Suomen Ravihevoskasvattajat ry	Hollola
Juvan Hevosystävänseura ry	Juva	Suomen Ravinaisten Liitto ry	Helsinki
Kajaanin Hevosystävänseura ry	Kajaani	Suomen Raviurheilun Ystävät ry	Helsinki
Kauhajoen Ravirata ja Kenttä Oy	Kauhajoki	Suomen Ravivalmentajat ry	Helsinki
Keski-Karjalan Hevosystävänseura ry	Joensuu	Suomen Russ-ponien Ystävät ry	Sipoo
Kiiminkien Hevosystävät ry	Kiiminki	Suomen Shetlanninponi yhdistys ry	Helsinki
Kiinteistö Oy Oulun Ravikatsomo	Oulu	Suomen Työhevosseura ry	Helsinki
Kiukaisten Hevoskasvatusyhdistys ry	Kiukainen	Suomen Welsh-poni ja Cobyhdistys ry	Helsinki
Kiuruveden Hevosystävänseura ry	Kiuruvesi	Suomen Vuonohevosyhdistys ry	Helsinki
Kokemäen Hevoskasvatusyhdistys ry	Kokemäki	Suomussalmen Hevosystävät ry	Suomussalmi
Kuhmon Hevosystävät ry	Kuhmo	Sääksmäen–Valkeakosken	
Kuusamon Hevosystävät ry	Kuusamo	Hevosjalostusyhdistys ry	Sääksmäki
Laitilan Seudun Hevosyhdistys ry	Laitila	Tampereen Ravirata Oy	Tampere
Länsipohjan Hevosurheilukeskus Oy	Tornio	Tuusulan Hevosystävänseura ry	Tuusula
Nikulän Ravirata Oy	Kaustinen	Uudenmaan Raviseura ry	Riihimäki
Nivalan Ravirata Oy	Nivala	Vakka-Suomen Hippos ry	Uusikaupunki
Nurmijärven Hevosjalostusseura ry	Nurmijärvi	Varkauden Seudun Hevosystävänseura ry	Varkaus
Orimattilan Hevosystävänseura ry	Orimattila	Vihdin Hevosjalostusyhdistys ry	Vihti
Paltamon Hevosystävänseura ry	Paltamo	Viipurin läänin Hevosystävänseura ry	Vihti
Parikkalan Oriyhdistys ry	Parikkala		
Pedersöre Travbana rf	Pännäinen		
Piikkiön Hevoskasvatusyhdistys ry	Piikkiö		
Pohjois-Savon Hevostaloussäätiö	Kuopio		
Rannikon Ravi ry	Pori		
Ratsujalostusliitto ry	Helsinki		
Reisjärven Hevosjalostusyhdistys ry	Reisjärvi		

Yhteensä 129

Suomen Hippos ry:n yleinen kokous pidettiin Kuopiossa 25.10.2012. Virallisia kokousedustajia oli 49 jäsenyhteisöstä.

FINTOTO OY

YHTEISKUNTAVASTUU

Vastuullinen pelaaminen

Fintoton tavoitteena on mahdollisimman laaja, kohtuullisesti pelaava asiakaskunta. Pelaamisen on oltava hauskaa ajanvietettä ja laadukasta jännitystä. Niille asiakkaillemme, joilla on vaikeuksia hallita pelaamistaan, haluamme tarjota apuja ja neuvoja.

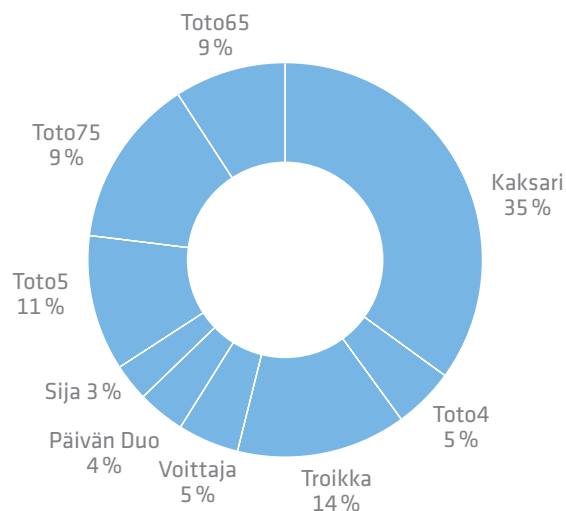
Yksinoikeuden periaatteelle rakentuva toimintamme on yhteiskuntavastuumme kulmakivi. Rahapelitoimintaan osallistuvien oikeusturvan takaaminen, väärinkäytösten sekä rikosten torjuminen ja sosiaalisten haittojen vähentäminen ovat olennaiset yhtiön rahapelitoiminnan oi-

keuttamisperiaatteet. Suomessa rahapelejä saa Fintoton lisäksi järjestää Raha-automaattiyhdistys ja Veikkaus.

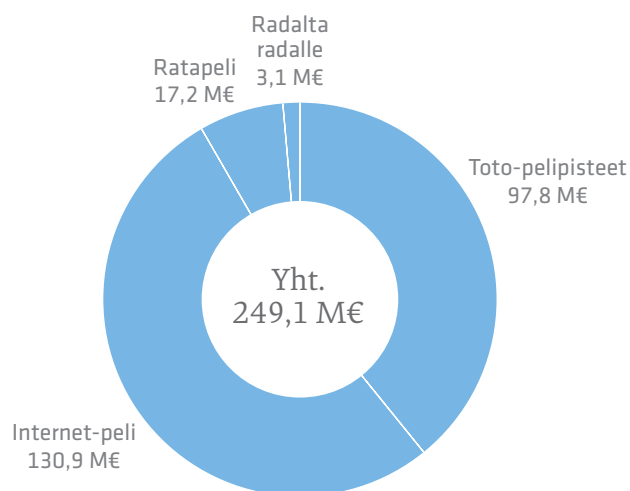
Yhteiskuntavastuullisen toiminnan edistäminen on Fintotossa jokaisen velvollisuus ja luonteva osa kaikkea suunnittelua, päätöksentekoa ja käytännön tekemistä.

TOTO- PELIT

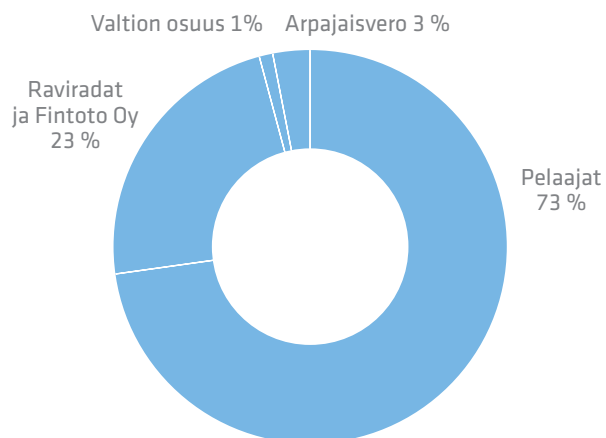
Hevospelien jakautuminen 2012

Toto-myyntin jakautuminen 2012

Toto-eurojen jakautuminen 2012

Hevospeleistä kertyvien varojen jakautuminen 2012

Totopelit 249,1 M€

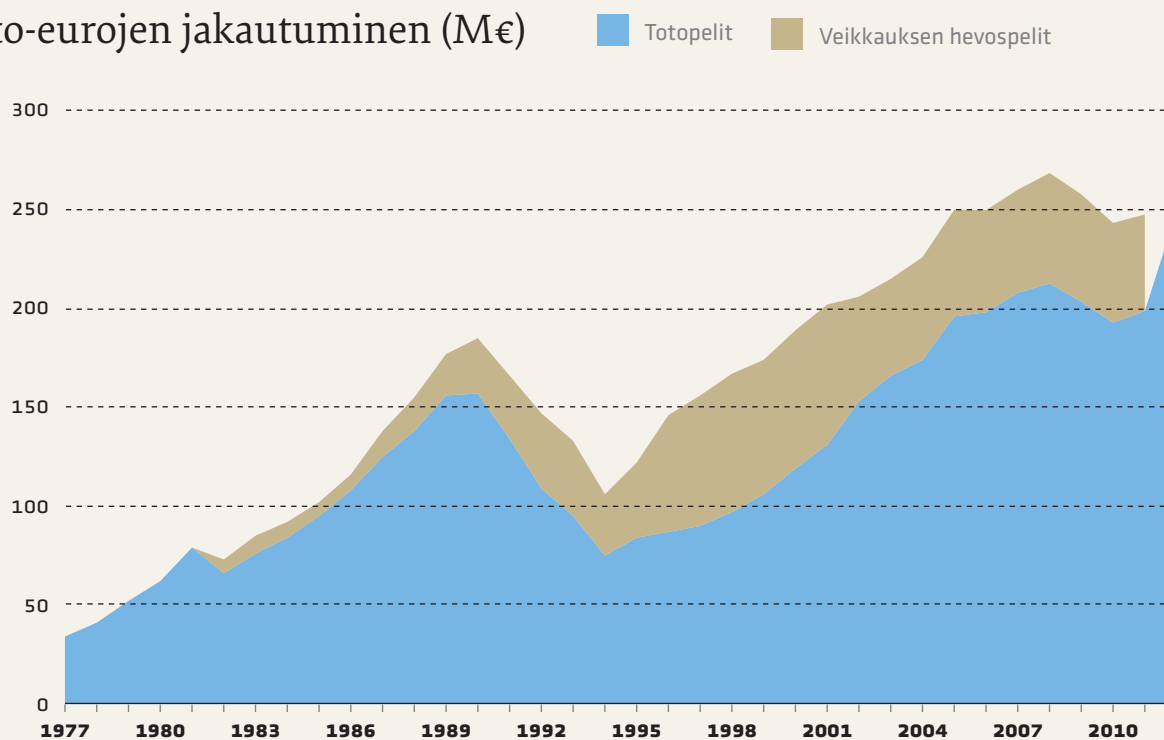
Pelaajat	180,9 M€
Arpajaisvero	8,2 M€
Asiamiehet	5,9 M€
MMM*	2,5 M€
	51,6 M€

Raviradat, Fintoto ja Suomen Hippos; pelituotot

Palkinnot 20,2 M€

* Hevostaloustalouden, valtionapu hevostalouteen, tutkimus- ja palkintotukia sekä jalostukseen liittyvät tuet.

Toto-eurojen jakautuminen (M€)

FINTOTO OY:N TOIMINTAKERTOMUS

TILIKAUDELTA 1.1.–31.12.2012

Jorma Ojapelto, Marjo Kaipainen, Timo Tolvi, Pekka Kaikkonen ja Timo Seppälä. Kuvasta puuttuvat Pekka Kairtamo, Helena Tarkka ja Vesa Rantahalvari.

FINTOTO OY:N ja hevos pelaamisen uusi aikakausi alkoi 1.1.2012, jolloin uusi arpajaislaki astui voimaan ja Fintoto sai sen nojalla lakisääteisen yksinoikeuden hevos pelien järjestämiseen Suomessa. Fintoto uudisti ja laajensi hevos pelitarjontaansa siten, että se sisältää nyt myös Toto5, Toto65 ja Toto75 pelit. Yhtiön totomyynti kasvoi pelien haltuunoton myötä noin 50 miljoonaa euroa. Arpajaislain muutos ja yrityksen pelitoiminnan kasvu toivat mukanaan myös paljon uusia vastuita,

jotka näkyivät tarpeena kehittää yrityksen toimintoja aiheuttaen kasvua kustannuksiin. Arpajaislain muutoksen myötä maa- ja metsätalousministeriön totomyynnistä hevos talouskertymään maksettavan osuuden määrä pieneni vuonna 2012 aikaisemmasta noin neljästä prosentista yhteen prosenttiin ja samalla Fintoton maksettavaksi siirtyi aiemmin kertymästä hevosurheilun ja hevoskasvatuksen edistämiseen maksettuja avustuksia. Samassa yhteydessä arpajaisvero nousi 9,5 prosentista 12 prosenttiin. Veronkorotuksen vaikutus oli 1,7 miljoonaa euroa.

Hevospelien kokonaisvaihto jatkoi kasvuaan toisena peräkkäisenä vuonna. Vuonna 2012 hevospelien kokonaispelivaihto kasvoi 1,4 miljoonaa euroa päätyen 249,3 miljoonaan euroon, mikä oli 0,6 prosenttia edellisvuotta suurempi ja 5,1 miljoonaa euroa yli budjetoidun kokonaisvaihdon. Fintoton liikevaihto nousi edellisvuoden 204,9 miljoonasta eurosta 249,8 miljoonaan euroon (+22 %). Tunnuslukujen pohjalta voidaan todeta, että vuosi 2012 oli toinen peräkkäinen onnistunut toimintavuosi. Fintoto on nyt kahdessa vuodessa kasvattanut peruspelivaihtoa noin 7,4 miljoonaa euroa ja lisäksi ottanut haltuunsa onnistuneesti V-pelitoiminnan, jonka liikevaihto oli 48,9 miljoonaa euroa. Toiminnan laajentuminen näkyy myös yrityksen liikevaihdossa, joka on kasvanut 45 miljoonaa euroa vastaavana aikana. Tämän saavutuksen arvoa nostaa se, että olemme onnistuneet tässä työssä suhteellisen rajallisilla resursseilla ja kasvu on tapahtunut taloudellisessa taantumassa.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Yhtiön hallitus ja toimiva johto ovat koko tilikauden ajan toteuttaneet tiivistä avainstrategioiden jalkauttamissuunnitelmaa. Strategiamme mukaan olemme pyrkineet lisäämään säännöllisesti pelaavien asiakkaidemme määrää, mikä takaa myös tulevaisuudessa tuottojen pitkäjänteisen kasvun. Lisäksi panostamme lojaalien asiakkaidemme pelipalvelujen kehittämiseen.

Fintoto lanseerasi toimintavuoden alussa brändi-ilmeensä ja pelit yhden selkeän Toto-tuotemerkin alle. Kertomusvuoden aikana yritys teki myös muita uudistuksia, jotka koskivat lähes kaikkia toiminta-alueita. Pelitoiminnan näkyvimmat uudistukset tapahtuivat Toto5, Toto65 ja Toto75 peleissä sekä Salama-pikapelissä. Myös markkinointistrategiaa terävöitettiin ja uusittiin voimakkaasti. Hevospelien kotiinpaluun teemalla markkinointia ja myyntiä vauhdittivat mm. täysin uusittu mainonta, vahva viestintä kaikissa kanavissa ja ainutlaatuinen ravitapahtuma 7.1.2012 Vermossa yhteistyössä Ruotsin ATG:n kanssa. Ravikarnevaalissa ajettiin Ruotsin V75-ravit ja ensimmäistä kertaa myös suomalaisilla pelaajilla oli mahdollisuus pelata Toto75 peliä yhteiseen pooliin Ruotsin ja useiden muiden maiden kanssa. Tämän tapahtuman ja pelaamisen mahdollistivat erittäin läheinen yh-

teistyömme ATG:n kanssa sekä tekninen kehitystyömme kansainvälisiin yhteispuoleihin pelaamisen mahdollistamiseksi.

Kertomusvuonna yritys panosti myös vahvasti viestintään, medianäkyvyyteen sekä uuteen nuorekkaaseen ja viihteellisempään televisio-ohjelmien ilmeeseen YLE2- ja Fox-kanavilla. Lisäksi panostus viestintään takasi yrityksemme näkyvyyden medioissa erittäin vilkkaana urheiluvuotena. Tätä ansaitun medianäkyvyyden rakentamista edesauttoi suomalaisen lämminverisen ravurin Brad De Veluwen kansainvälinen menestys ja hevosen taustajoukkojen kanssa tehty yhteistyö.

Osana pelitoiminnan laajentumisstrategiaa Fintoto aloitti jo loppuvuodesta 2011 panostuksen pelipisteverkostonsa laajentamiseksi noin 800 pelipisteestä 1 200 pelipisteeseen. Tavoitteena oli taata riittävä valtakunnallinen pelipistepeitto ja tuotteiden saatavuus kaikkien hevospelien siirtyessä Fintoton vastuulle. Haasteena pelipisteverkoston laajentumiselle olivat sen vaatimat investoinnit, yrityksen resurssit verkoston ylläpitoon sekä pelipisteiden sijoittelu oikeisiin kohteisiin. Pelipisteet siirtyivät raviradoilta Fintoton vastuulle ja samassa yhteydessä lisättiin huoltotoiminnan resursseja. Verkoston laajentumisessa onnistuttiin hyvin, ja pelipisteitä on myös kaikkien tärkeimpien kaupan ketjujen tiloissa.

Pelipisteiden siirtyminen Fintoton vastuulle on tuonut huomattavia kustannussäästöjä niistä aiemmin vastanneille raviradoille. Fintoton myyntiorganisaatio koulutti yli 3 000 pelipisteissä työskentelevää henkilöä. Vuonna 2013 myyntiorganisaation prioriteettina on edelleen koulutustyön jatkaminen ja toiminnan kehittäminen yhteistyössä pelipisteiden kanssa.

Internet-pelaamisen suosio jatkoi kasvuaan vuonna 2012. Uusien pelien, pelikohteiden ja pelaajille suunnattujen sähköisten palveluiden kehitystyön siivittämänä internet-kanavan osuus koko pelivaihdosta kasvoi jo 52 prosenttiin. Lisäksi uusien asiakkaiden määrä ja rekisteröityminen pelaajiksemme jatkui positiivisena läpi toimintavuoden. Kertomusvuoden aikana Fintoton pelisivustojen sisältöä ja sen ilmettä kehitettiin modernimmaksi. Sähköisestä liiketoiminnasta on tullut yrityksen menestykselle elintärkeä osa-alue ja sen kehitystarpeet on tunnistettu yrityksessä.

Kertomusvuonna yhtiölle laadittiin sähköisen liiketoiminnan kehitysstrategia ja toimintasuunnitelma, jonka tulokset tulevat näkymään yrityksen toiminnassa jo vuonna 2013.

Kertomusvuoden kotimaisen pelimyynnin vetureina toimivat Fintoton strategian mukaisesti vahvat kotimaiset keskiviikon Toto65-kierrokset, lauantain Toto75-kierrokset sekä erityisesti Toto75-finaalien Jackpot-kierrokset, jotka ylittivät selvästi niille asetetut tavoitteet. Toisaalta arkipäivien Toto5-kierrosten pelivaihdot jäivät tavoitteestaan. Kotimaisen myynnin kehitykseen vaikuttivat myös helmikuun poikkeuksellisen kovat pakaset, jotka johtivat ravien peruutuksiin ja siten pelikohteiden vähenemiseen. Lisäksi kotimaisten pelikohteiden mielenkiintoa vähensi se, että yhä useammin arkipäivinä järjestettäviin raveihin ei ilmoittautunut riittävästi hevosia, mikä vaikeutti täysipainoisten arkipäivien ravien ja pelikohteiden järjestämistä. Kotimaista toimintaamme ja pelaamista häiritsivät edelleen myös ongelmat internet streaming-palvelujen tarjoajan toiminnassa ja TotoTV:n näkyvyydessä internetissä.

Strategiamme mukaisesti tärkeä tekijä myynnin turvaamisessa ja kehittämisessä oli kansainvälisen pelitarjonnan laajentaminen palvelemaan paremmin suomalaisten pelaajiemme tarpeita. Kertomusvuonna pelitarjontaan lisättiin seitsemät Ruotsin V75-ravit. Erityisesti Ruotsin V75-ravien "Jackpot-kierrokset" osoittautuivat menestykselliseksi keräten uusia pelaajia ja miljoonavaihtoja. Lisäksi Ruotsin ja Ranskan kohteiden tuominen tarjontaamme ylläpiti pelitoimintaamme ja paikaksi menetettyä myyntiä kotimaisten kohteiden ollessa suljettuina tai vajaita olosuhteista johtuen. Fintoton aktiivinen yhteistyö muiden kansainvälisten peliyhtiöiden kanssa sekä sähköisen liiketoiminnan mahdollistamat kansainväliset pelikohteet ovat tulleet jädäkseen tarjontaamme ja niitä tullaan harkitusti lisäämään pelaajien toivomuksesta myös vuonna 2013.

Palaute kertomusvuonna tehdyistä Fintoton toimintaan liittyvistä useista uudistuksista on ollut pääsääntöisesti erinomaista. Pelaajilta ja yhteistyökumppaneilta saadun palautteen perusteella voidaan todeta, että raviurheilun ja Toto-pelaamisen imago ja näkyvyys mediassa on parantunut huomattavasti. Lisäksi suoritettavat uudistukset ja toimen-

piteemme ovat saaneet ulkopuolista tunnustusta. Lanseerausta varten suunniteltu uusi "Kotiinpaluu" tv-mainoksemme valittiin voittajaksi MTV3:n "Kuukauden Parhaat Sekunnit" -kilpailussa ja iskulauseemme "Hevosvoimat pelissä" valittiin vuoden iskulauseeksi Suomen Markkinointiliiton toimesta. Myös uudistetut tv-ohjelmamme ovat saaneet hyvää palautetta ja uusia katsojia. Verkoston laajentuminen ja palvelujen saatavuuden paraneminen on palvellut hyvin asiakkaitamme pelipistehenkilökunnan osaamistason vaihteluista huolimatta. Kansainvälisen tarjonnan lisääminen on saanut erittäin hyvän vastaanoton aktiivipelaajiltamme.

Yhteiskuntavastuu

Arpajaislaki ja Fintoton asema legaalissa monopolissa on tuonut mukanaan myös lisävastuuta ja muutoksia yrityksen toimintaan sekä päätöksentekoon. Fintoto toteuttaa yhteiskuntavastuutaan ja on sitoutunut EU-oikeuden linjaamiin kansallisen yksinoikeuden perusteisiin kuten rahapelaamisesta aiheutuvien sosiaalisten ja terveydellisten haittojen ehkäisemiseen sekä rahapelitoimintaan liittyvän rikollisuuden torjuntaan. Toimintakertomusvuoden aikana yritys on aktiivisesti osallistunut tukemaan tätä toimintaa ministeriöiden ja poliisiviranomaisten kanssa. Fintoto on mukana rahoittamassa STM:n järjestämää pelihaittojen tutkimusta sekä peliongelmallisille suunnattua auttavaa puhelinta "Peluuria".

Yrityksen liikevaihdosta yli 50 % tulee internet-pelin kautta, jossa pelaajat ovat tunnistettuja. Valvottu pelaaminen edistää kuluttajan suojaa sekä ehkäisee väärinkäytöksen mahdollisuuksia. Lisäksi yhtiössä on kiinnitetty huomiota väärinkäytöksestä johtuvien riskien eliminointiin, suurehkojen pelipanosten seurantaan ja rahanpesusta annetun lain mukaisten velvoitteiden hoitamiseen.

Talous

Arpajaislain muutos ja sen myötä tullut yksinoikeus järjestää hevospelejä on totomyyntiin tulleen noin 50 miljoonan euron kasvun lisäksi vaatinut merkittäviä taloudellisia panostuksia myös vuonna 2012. Tästä huolimatta Fintoton maksamat raviratojen pelimyyntiosuudet ja palkintotuet nousivat tässä tilanteessa 28,7 miljoonaan euroon vuonna 2012. Maa- ja metsätalousministeriön

maksamat palkintotuet huomioonottaen raviratojen tulovirta oli 30,4 miljoonaa euroa, jossa on nousua edellisestä vuodesta 0,7 miljoonaa euroa eli 2 %. Raviratojen maksamat palkinnot olivat 20,2 miljoonaa euroa, jossa nousua edelliseen vuoteen oli 1,1 miljoonaa euroa eli 6 %. Lisäksi vuoden 2012 alusta Fintoto otti vastuulleen radoilta aikaisemmin laskutettuja, pääasiassa myyntiin ja markkinointiin liittyviä kuluja. Näiden kulujen määrä kertomusvuonna oli yhteensä noin 1,5 miljoonaa euroa.

Fintoton hallitus teki tilikauden aikana useita päätöksiä raviradoille maksettavista ylimääräisistä tuista. Nämä talousarvion ylittävät tuet olivat yhteensä 0,7 miljoonaa euroa. Lisäksi ministeriöön kertyi Fintoton valtiolle hevostaloustukemäärä tili-

tettynä 0,2 miljoonaa euroa ylijäämää, jota ei maksettu takaisin palkintotukena vielä vuonna 2012. Tämän jälkeen Fintoton tulos muodostui 0,3 miljoonaa euroa tappiolliseksi.

Fintoton tuloslaskelman rakenne on muuttunut vuoden 2012 alusta. Vertailukelpoisuuden lisäämiseksi on taloudellisiin tunnuslukuihin tehty seuraavat korjaukset vuosille 2011 ja 2010:

- Vuosina 2011 ja 2010 tuloslaskelmaan sisältynyt kohdetuotto (5,8 M€ ja 6 M€) on lisätty bruttokatteeseen
- Vuonna 2011 ja 2010 Fintoto on laskuttanut raviradoilta osuuksia myynti- ja markkinointikuluista. Vertailuluvuissa ko. erät pienentävät raviratojen osuuksia (0,9 M€ ja 0,9 M€)

Taloudelliset tunnusluvut (M€)

	2012	2011	2010
Totomyynti	249,3	198,9	193,0
Kehitys %	25,3	3,1	- 5,2
Maksetut pelivoitot	180,9	147,2	143,1
% Totomyyinnistä	72,6	74,0	74,1
Verot	8,2	4,9	4,7
% Totomyyinnistä	3,3	2,5	2,5
Valtionosuudet	2,5	8,1	7,8
% Totomyyinnistä	1,0	4,1	4,1
Bruttokate (= Liikevaihto ./ pelivoitot ja verot)	60,1	52,8	51,2
% Liikevaihdosta	24,1	26,5	26,5
Ratojen osuudet ja tuet	28,7	25,2	25,7
% Bruttokatteesta	47,7	47,7	50,1
Suunnitelman mukaiset poistot	0,9	0,9	0,7
% Bruttokatteesta	1,5	1,8	1,4
Investoinnit	2,0	0,8	1,0
% Totomyyinnistä	0,8	0,4	0,5
% Omavaraisuusaste (oman pääoman osuus koko pääomasta)	23,9	32,4	47,83

Yhtiön organisaatio, johto ja tilintarkastajat

Vuoden 2012 alusta voimaan tulleen arpajaislain mukaisesti Fintotolla on hallitus, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja enintään kuusi muuta jäsentä. Valtioneuvosto määrää hallituksen puheenjohtajan ja puolet muista jäsenistä. Hallituksen varapuheenjohtajan ja puolet muista jäsenistä valitsee yhtiökokous.

Vuonna 2012 valtioneuvoston määräämiä jäseniä olivat hallituksen puheenjohtaja Timo Seppälä

sekä hallituksen jäsenet Vesa Rantahalvari, Helena Tarkka ja Timo Tolvi. Yhtiökokouksen valitsemissa jäseniä olivat hallituksen varapuheenjohtaja Pekka Kaikkonen, Marjo Kaipainen, Pekka Kairtamo ja Jorma Ojapelto.

Yhtiön toimitusjohtajana toimii Markku Breider.

Yhtiön tilintarkastaja on KHT-yhteisö Deloitte & Touche, päävastuullisena tarkastajana Tapani Vuopala, KHT.

Henkilöstö

Kaikkien hevospelien haltuunottosuunnitelman toteuttaminen ja siinä onnistumien on ollut yrityksemme tärkein prioriteetti vuonna 2012. Onnistumisen on mahdollistanut organisaation toiminnan ja tehokkuuden jatkuva kehittäminen. Kertomusvuoden aikana organisaatiossa on allokoitu resursseja pelipisteiden koulutukseen sekä pelipisteiden huoltotoimintaan. Teknisen osaston resursseja on vahvistettu kertomusvuoden aikana vastaamaan paremmin kasvanutta kehitystoimintaamme pelitarjontaan.

Toimintamme ja vastuidemme laajentuessa sekä kaupallisella että teknisellä puolella on henkilöstömme keskimääräinen lukumäärä kasvanut 37 henkilöstä 39 henkilöön. Tv-tuotanto, Internet-toton palvelimet, ylläpito ja kehitys sekä taloushallinto ovat tietoisesti ulkoistettuja toimintoja. Tototekniikka, myynti ja markkinointi ovat oman henkilöstömme ydintehtäviä.

Henkilöstöä koskevat tunnusluvut	2012	2011	2010
Keskimääräinen lukumäärä tilikaudella	39	37	32
Tilikauden palkat ja palkkiot M€	2,8	2,4	1,9

Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Pitkän aikavälin keskeisimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät yleisen taloudellisen tilanteen lisäksi eurooppalaisen rahapelimarkkinan murrokseen sekä suomalaisen rahapelijärjestelmän ja lainsäädännön kehittymiseen. Myös yhtiön it-järjestelmien toimivuus ja riittävien resurssien turvaaminen niiden päivittämiseksi muodostavat haasteen nykyisessä toimintaympäristössä.

Fintoton toimintaympäristö on muuttunut huomattavasti uuden arpajaislain tultua voimaan. Tässä tilanteessa muutos Fintoton toimintatavoissa on ollut välttämätöntä. Tämä muutostarve nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä on tunnistettu yrityksessämme ja yrityksen sisäistä muutosprosessia on viety systemaattisesti eteenpäin viimeiset kaksi vuotta. On kuitenkin välttämätöntä yrityksemme tehokkaan toiminnan ja kehittämisen kannalta, että myös raviurheilua ja ravitapahtumia kehitetään ammattimaisesti vastaamaan tämän päivän yleisötarpeita.

Selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta

Yhtiön tutkimus- ja kehitystoiminta on normaalin toiminnan ohessa tapahtuvaa pelijärjestelmiin tehtävää kehitystä ja se on kirjattu vuosikuluksi.

Yhtiön osakkeet

Yhtiön koko osakekannan 500 kpl omistaa Suomen Hippos ry. Osakepääoma on 500 000 euroa ja kaikki osakkeet ovat samanlaisia.

Hallituksen esitys yhtiön voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiö harjoittaa yleishyödyllistä toimintaa eikä osakeyhtiön tuottamaa voittoa käytetä osingonjakoon osakkeenomistajille.

Hallitus esittää, että tilikauden tappio 299 782,54 euroa kirjataan edellisen tilikauden voittovaroihin. Yhtiön oma pääoma on tämän jälkeen 2 144 788,94 euroa.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Valtioneuvosto määräsi 5.12.2012 Fintoton hallituksen puheenjohtajaksi Timo Seppälän sekä hallituksen jäseniksi Seija Kivisen, Pia Pohjan ja Timo Tolvin tilikaudeksi 1.1. – 31.12.2013.

Fintoton ylimääräisen yhtiökokouksen 19.12.2012 valitsemina hallituksen jäseninä toimivat Marja Lehtiranta-Räty, Risto Nuolimaa, Seppo Ranta-Ruona ja Pekka Soini. Hallituksen varapuheenjohtajana toimii Marja Lehtiranta-Räty.

Arvio tulevasta kehityksestä

Tavoittemme vuonna 2013 on jatkaa vahvan toiminnallisen ja taloudellisen pohjan luomista totomyyntin kehittämiseksi myös tulevana vuosina sekä jatkaa erityisesti pelaajille suunnattujen vastuullistyökalujen lisäämistä.

Vuoden 2013 pelivaihdon kehitystä tukee voimakkaasti vuonna 2012 luotu toiminnallinen pohja sekä vuoden aikana saadut opit. Tulemme tavoittelemaan haasteellisesta kansantaloudellisesta tilanteesta huolimatta pelivaihdon lievää kasvua vuonna 2013.

Tuloslaskelma

FINTOTO OY

	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
Liikevaihto	249 825 955,28	204 850 435,34
Liiketoiminnan muut tuotot	1 333 874,37	2 210 848,90
Pelivoitot, verot, valtion osuudet ja avustukset		
Voitot	180 913 639,38	147 210 744,18
Arpajaisvero	8 187 478,98	4 897 684,39
Valtion osuudet	2 490 918,33	8 058 775,00
Avustukset	2 743 602,12	0,00
Pelivoitot, verot, valtion osuudet ja avustukset yhteensä	194 335 638,81	160 167 203,57
Myyntiverkostokulut ja palkintotuot	38 557 880,31	33 396 413,32
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	2 772 827,08	2 397 764,04
Eläkekulut	512 795,70	446 262,79
Muut henkilösivukulut	96 743,48	71 411,84
Henkilöstökulut yhteensä	3 382 366,26	2 915 438,67
Suunnitelman mukaiset poistot	914 084,06	941 265,63
Liiketoiminnan muut kulut	14 232 617,72	10 913 164,99
Liiketappio	-262 757,51	-1 272 201,94
Rahoitustuotot ja kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot	4 173,31	12 782,47
Korko- ja rahoituskulut	4 237,52	88 282,21
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-64,21	-75 499,74
Tappio ennen veroja	-262 821,72	-1 347 701,68
Tuloverot	36 960,82	25 019,52
Tilikauden voitto / tappio (-)	-299 782,54	-1 372 721,20

Vastaavaa

		31.12.2012	31.12.2011
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	3 271 795,73	2 270 751,48
	Muut pitkävaikutteiset menot	11 992,04	13 665,32
	Keskeneräiset hankinnat	115 452,43	
	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	3 399 240,20	2 284 416,80
Aineelliset hyödykkeet	Koneet ja kalusto	225 949,88	231 220,85
	Muut aineelliset hyödykkeet	10 984,00	10 984,00
	Aineelliset hyödykkeet yhteensä	236 933,88	242 204,85
	Pysyvät vastaavat yhteensä	3 636 174,08	2 526 621,65
Vaihtuvat vastaavat			
Lyhytaikaiset saamiset	Myyntisaamiset	1 332 312,18	858 718,60
	Saamiset saman konsernin yhteisöiltä	3 747,52	3 469,95
	Siirtosaamiset	392 724,73	1 470 229,09
	Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 728 784,43	2 332 417,64
Rahoitusarvopaperit			476 772,65
Rahat ja pankkisaamiset		3 595 199,46	2 220 581,82
	Vaihtuvat vastaavat yhteensä	5 323 983,89	5 029 772,11
	Vastaavaa yhteensä	8 960 157,97	7 556 393,76

Vastattavaa

		31.12.2012	31.12.2011
Oma pääoma			
	Osakepääoma	500 000,00	500 000,00
	Edellisten tilikausien voitto / tappio (-)	1 944 571,48	3 317 292,68
	Tilikauden voitto / tappio (-)	-299 782,54	-1 372 721,20
	Oma pääoma yhteensä	2 144 788,94	2 444 571,48
Vieras pääoma			
Lyhytaikainen vieras pääoma	Ostovelat	720 067,09	972 378,59
	Velat saman konsernin yhteisöille	304 590,80	147 243,87
	Muut velat	131 090,67	100 768,24
	Siirtovelat	5 659 620,47	3 891 431,58
	Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	6 815 369,03	5 111 822,28
	Vieras pääoma yhteensä	6 815 369,03	5 111 822,28
	Vastattavaa yhteensä	8 960 157,97	7 556 393,76

Rahoituslaskelma

FINTOTO OY

	2012	2011
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	-299 782,54	-1 372 721,21
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalennukset	914 084,06	941 265,63
Rahoitustuotot ja -kulut	64,21	75 499,74
Muut oikaisut	36 960,82	25 019,53
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	651 326,55	-330 936,31
 Käyttöpääoman muutos	1 193 708,17	367 041,95
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä	1 845 034,72	36 105,64
 Saadut korot ja rahoitustuotot	1 074,75	4 650,12
Maksetut korot ja muut liiketoiminnan rahoituskulut	-4 237,52	-64 835,41
Maksetut välittömät verot	-36 960,82	-58 429,32
Liiketoiminnan rahavirta	1 804 911,13	-82 508,97
 Sijoitustoiminnan rahavirta		
Sijoitustoiminnan tuotot	3 098,56	8 024,95
Sijoitustoiminnan kulut	0,00	-23 446,60
Sijoitustoiminnan rahavirta	3 098,56	-15 421,65
 Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1 408 636,49	-760 265,60
Investointien rahavirta	-1 408 636,49	-760 265,60
 Rahavarojen muutos	399 373,20	-858 196,22
 Rahavarat 01.01.	1 916 948,61	2 775 146,83
Rahavarat 31.12.	2 316 321,81	1 916 948,61

Rahoituslaskelman rahavarat eivät sisällä internet-pelin pelitileillä olevia varoja.

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätös on laadittu 31.12.2012 Suomessa voimassa olevien säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella.

Poistoajat ovat:

koneet ja kalusto	4–10 vuotta
aineettomat oikeudet	5 vuotta
perusparannusmenot	10 vuotta

Internet-pelialustan poisto aika on tilikaudella pidennetty 5 vuodesta 10 vuoteen.

Liikevaihto

Liikevaihtona esitetään pelaamisesta saadut tulot. Pelien myynti kirjautuu liikevaihdoksi pelituloksen vahvistamisen ajankohdan mukaan.

Verot

Arpajaisvero on kirjattu suoriteperusteisesti ja se on 12 % kalenterikuukaudelle kohdistuvista pelien myynnistä saaduista tuloista, joista on vähennetty niiden perusteella kirjatut voitot.

Arvonlisäverolain 59 §:n mukaan yhtiö ei ole arvonlisäverovelvollinen ydintoiminnastaan. Yhtiön kuluihin ja investointeihin sisältyy voimassa oleva arvonlisävero.

Velat pelaajille

Internet - pelin pelaajien pelitileillä olevat varat sisältyvät muihin lyhytaikaisiin velkoihin.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vertailtaessa tilikauden tietoja edellisen tilikauden tietoihin tulee ottaa huomioon, että arpajaislain muuttuessa 1.1.2012 ovat kaikki hevospelit siirtyneet Fintotolle, mikä on lisännyt liikevaihtoa noin 50 miljoonaa euroa ja minkä jälkeen liikevaihtoon ei sisälly kohdekorvauksia. Samassa yhteydessä arpajaisveron määrä nousi 9,5 prosentista 12 prosenttiin sekä Fintoton valtion hevosalouskertymään totomyynnistä maksama prosenttiosuus pieneni neljästä prosentista yhteen prosenttiin.

Tilikaudella 2012 Fintoto on ottanut vastatakseen raviradoilta aikaisempina vuosina laskutettuja osuuksia mm. markkinointi- ja myyntikustannuksista. Aikaisemmin hevosalouskertymästä maksettua tukia ja avustuksia hevosurheilulle ja -kasvatukselle on tilitetty vuonna 2012 Fintoton tuloslaskelmasta.

Konsernisuhde

Yhtiö on yhdistelty Suomen Hippos-konserniin, jonka emoyhteisö on Suomen Hippos ry, Espoo. (omistusosuus 100 %).

Konsernitalinpäätös on saatavissa osoitteessa Suomen Hippos ry, Tulkinkuja 3, 02650 Espoo.

Tuloslaskelman liitetiedot

Liikevaihto

	2012	2011
Kaksari	86 674 373,18	88 204 065,60
Troikka	34 888 516,65	33 773 624,30
Toto75	34 450 516,53	0,00
Toto5	27 906 656,93	0,00
Toto65	21 470 402,70	0,00
Toto4	13 754 092,68	0,00
Voittaja	12 372 144,96	10 919 451,05
Päivän Duo	9 364 607,00	10 022 658,55
Sija	8 386 380,96	7 323 516,00
V4	0,00	48 663 549,98
Totopelit yhteensä	249 267 691,59	198 906 865,48
Kohdekorvaus Veikkauksen peleistä	0,00	5 822 208,38
Ulkomaiset pelituotot	558 263,69	121 361,48
Liikevaihto yhteensä	249 825 955,28	204 850 435,34

		2012	2011
Pelivoitot, verot, valtion osuudet ja avustukset	Asiakkailla maksetut voitot	180 913 639,38	147 210 744,18
	Arpajaisvero, VM	8 187 478,98	4 897 684,39
	Valtion osuudet, MMM	2 490 918,33	8 058 775,00
	Avustukset hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen		
	Investointituet raviradoille	100 000,00	0,00
	Antidoping-toiminta	280 000,00	0,00
	Kasvattajapalkkiot & UET GP	2 084 703,60	0,00
	KV-toiminta	21 148,52	0,00
	Opetus ja koelähdöt	157 750,00	0,00
	Avustus Hippokselle	200 000,00	0,00
	Avustukset yhteensä	2 743 602,12	0,00
	Yhteensä	194 335 638,81	160 167 203,57
Liiketoiminnan muut tuotot	Maksu-TV tuotot	686 395,42	642 637,88
	Vihjepalvelutuotot	327 847,28	158 161,08
	Linjaliikennemaksut	264 210,00	0,00
	Muut tuotot	67 091,67	75 803,39
	Laskutus raviradoilta	- 11 670,00	861 246,55
	Valtionavustus	0,00	473 000,00
	Yhteensä	1 333 874,37	2 210 848,90
Korko- ja rahoitustuotot	Korkotuotot	1 074,75	4 757,53
	Rahoitusarvopapereiden myyntivoitot	3 098,56	8 024,94
	Yhteensä	4 173,31	12 782,47
Muut korko- ja rahoituskulut	Korkokulut	4 237,52	64 835,41
	Rahoitusarvopapereiden myyntitappiot	0,00	23 446,80
	Yhteensä	4 237,52	88 282,21
Myyntiverkostokulut ja palkintotuet	Raviratojen osuudet	22 675 848,81	21 905 770,58
	Palkintotuet raviradoille	6 008 342,50	4 133 889,80
	Asiamiespalkkiot	5 345 181,98	3 530 469,93
	Totolaitevuokrat	1 517 033,14	1 564 670,31
	Ulkomaiset pelikohteet	1 146 567,11	724 778,90
	Kohdekorvaukset Hippokselle	872 679,00	862 560,00
	Internet-pelin lisenssimaksu	500 907,92	375 169,09
	Pelikupongit	391 319,85	299 104,71
	Investointituet raviradoille	100 000,00	0,00
	Yhteensä	38 557 880,31	33 396 413,32
Henkilöstöä koskevat liitetiedot	Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin henkilökuntaa		
	Johto ja kehitys	5	4
	Myynti ja markkinointi	13	14
	Tototekniikka	21	19
	Yhteensä	39	37
	Toimitusjohtajalle, varatoimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille maksetut palkat ja palkkiot	303 020,81	262 548,78

		2012	2011
Poistot	Suunnitelman mukaiset poistot	634 228,36	485 190,34
	ATK-ohjelmat	174 303,02	302 560,02
	Internet- peli	1 673,28	9 303,30
	Perusparannusmenot	103 879,40	144 211,97
	Koneet ja kalusto	914 084,06	941 265,63
	Yhteensä		
Liiketoiminnan muut kulut	Televisiointi	5 778 754,64	4 205 775,00
	Myynti- ja markkinointi	3 997 968,94	2 976 704,48
	Tietoliikenne	1 112 880,93	960 955,53
	Internet	774 190,63	776 547,62
	Laitteisto- ja ajoneuvokulut	310 411,84	134 303,70
	Matkakulut	270 015,75	205 523,31
	Toimitilakulut	239 780,42	155 526,10
	Muut kulut	1 599 255,04	1 382 871,02
	ATK-laitteet ja pienhankinnat	149 359,53	114 958,23
	Yhteensä	14 232 617,72	10 913 164,99
Tilintarkastajan palkkiot	KHT Yhteisö Deloitte & Touche		
	Tilintarkastuspalkkiot	10 291,96	16 851,00
	Yhteensä	10 291,96	16 851,00

Taseen liitetiedot

		Aineettomat oikeudet	Pitkävaikutteiset menot
Aineettomat hyödykkeet	Hankintameno 01.01.2012	7 880 209,85	93 033,00
	Lisäykset	1 809 575,63	0,00
	Hankintameno 31.12.2012	9 689 785,48	93 033,00
	Kertyneet poistot 01.01.2012	5 609 458,37	79 367,68
	Tilikauden poisto	808 531,38	1 673,20
	Kertyneet poistot 31.12.2012	6 417 989,75	81 040,96
	Kirjanpitoarvo 31.12.2012	3 271 795,73	11 992,04
	Kirjanpitoarvo 31.12.2011	2 270 751,48	13 665,32
		2012	2011
	Keskeneräiset hankinnat	115 452,43	0,00
		Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet
Aineelliset hyödykkeet	Hankintameno 01.01.2012	2 132 466,44	10 984,00
	Lisäykset	98 608,43	0,00
	Hankintameno 31.12.2012	2 231 074,87	10 984,00
	Kertyneet poistot 01.01.2012	1 901 245,59	0,00
	Tilikauden poisto	103 879,40	0,00
	Kertyneet poistot 31.12.2012	2 005 124,99	0,00
	Kirjanpitoarvo 31.12.2012	225 949,88	10 984,00
	Kirjanpitoarvo 31.12.2011	231 220,85	10 984,00
		2012	2011
Myyntisaamiset	Myyntisaamiset	1 332 312,18	858 718,60
Saamiset saman konsernin yhtiöiltä	Myyntisaamiset	3 747,52	3 469,95

		2012	2011
Siirtosaamiset	Kohdekorvaukset	0,00	226 689,14
	Maa- ja metsätalousministeriö, tietoliikenteen valtion apu	0,00	179 140,00
	Käyttämättömät mainostarvikkeet 2012	141 521,41	0,00
	Muut siirtosaamiset/jaksotukset	173 115,88	161 977,59
	Maksetut ennakot		
	Ennakot totolaitteiden vuokrasta	78 087,44	657 822,36
	Lehtitilausennakot	0,00	187 500,00
	Muut ennakot	0,00	57 100,00
	Yhteensä	392 724,73	1 470 229,09
Rahoitusarvopaperit	Kirjanpitoarvo	0,00	476 772,65
	Markkina-arvo	0,00	478 972,70
	Erotus	0,00	-2 200,05
Oma pääoma	Sidottu oma pääoma		
	Osakepääoma 01.01.	500 000,00	500 000,00
	Osakepääoma 31.12.	500 000,00	500 000,00
	Sidottu oma pääoma yhteensä	500 000,00	500 000,00
	Vapaa oma pääoma		
	Edellisten tilikausien voitto 01.01.	1 944 571,48	3 317 292,68
	Siirto voittovaroista osakepääomaan		
	Tilikauden voitto / tappio (-)	-299 782,54	-1 372 721,20
	Vapaa oma pääoma yhteensä	1 644 788,94	1 944 571,48
	Oma pääoma yhteensä	2 144 788,94	2 444 571,48
Siirtovelat	Internet-pelin asiakasvarat	1 278 877,65	780 405,86
	Ennakkopelit	12 944,40	2 125,90
	Avoimet voitot	292 049,05	236 017,65
	Arpajaisverovelka VM	1 294 223,14	822 650,70
	Valtionosuusvelka MMM	184 174,84	567 258,88
	Pelien valvonta ja tutkimus	87 548,94	188 537,30
	Osaeurokertymä	168 026,61	0,00
	Purgekertymä	217 292,76	0,00
	Henkilöstökulujen jaksotukset	731 559,89	565 120,87
	Raviratojen osuudet internet- pelistä	0,00	291 140,51
	Muut siirtovelat	1 392 923,19	438 173,91
	Yhteensä	5 659 620,47	3 891 431,58
Velat saman konsernin yhteisöille	Ostovelat	35 738,68	147 243,87
	Muut velat	268 852,12	0,00
	Yhteensä	304 590,80	147 243,87
Vakuudet ja vastuusitoumukset	Leasing- ja vuokrasopimuksista maksettavat määrät		
	Alkaneella tilikaudella maksettavat, josta vastuut emoyhteisölle	53 712,78	92 006,63
	muille	1 290 948,29	1 004 629,95
		1 344 661,07	1 096 636,58
	Myöhemmin maksettavat, josta vastuu emoyhteisölle	39 157,18	64 305,33
	muille	2 624 197,32	3 120 241,09
		2 663 354,50	3 184 546,42
	Yhteensä	4 008 015,57	4 281 183,00

Leasingsopimukset ovat pääasiassa kolmen vuoden sopimuksia eikä niihin sisälly lunastusehtoja.

Toimistokoneiden - ja kaluston leasingsopimukset, jotka on esitetty vastuuna emoyhteisölle, on tehty emoyhteisön nimissä.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Espoossa 12. päivänä maaliskuuta 2013

Timo Seppälä
hallituksen puheenjohtaja

Marja Lehtiranta-Räty
hallituksen varapuheenjohtaja

Seija Kivinen
hallituksen jäsen

Risto Nuolimaa
hallituksen jäsen

Pia Pohja
hallituksen jäsen

Seppo Ranta-Ruona
hallituksen jäsen

Pekka Soini
hallituksen jäsen

Timo Tolvi
hallituksen jäsen

Markku Breider
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

**Espoossa 12. päivänä
maaliskuuta 2013**

Deloitte & Touche Oy
KHT-yhteisö

Tapani Vuopala
KHT

Tilintarkastuskertomus Fintoto Oy:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Fintoto Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2012. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahotuslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammatteettisia periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestyä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harjintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä

arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Espoossa maaliskuun 12. päivänä 2013

Deloitte & Touche Oy
KHT-yhteisö

Tapani Vuopala
KHT

FINTOTO OY:N HALLITUS 2012

Seppälä Jorma Timo Antero s. 1946, merkonomi,
toimitusjohtaja
Hallituksen puheenjohtaja 1.1.2012–

Vpj. **Kaikkonen Pekka Vilhelm** s. 1961, ETM,
toimitusjohtaja
Hallituksen puheenjohtaja 7.4.2006–31.12.2011
varapuheenjohtaja 1.1.2012–31.12.2012

Kaipainen Marjo Birgit, s. 1962, yo-merkonomi,
toimitusjohtaja
Hallituksen jäsen 15.12.2011–31.12.2012
Keskeiset muut luottamustoimet: Mikkelin Puhe-
lin Oyj hallituksen jäsen, Mikkelin Seudun Elin-
keinoyhtiöt Miset Oy hallituksen jäsen, Ravitalli
Suuronen Oy hallituksen puheenjohtaja

Kairtamo Pekka Alexander s. 1967, KTM, johtaja
Isku-konserni
Hallituksen jäsen 7.4.2006–31.12.2012
Keskeiset muut luottamustoimet: Lahden Hevos-
ystäväinseura ry puheenjohtaja

Ojapelto Jorma Henrik s. 1951, ekonomi, toimitus-
johtaja
Hallituksen jäsen 1.12.2000–31.12.2012
keskeisimmät samanaikaiset luottamustoimet:
Hallituksen jäsenyyksiä Vermon Ravirata Oy:n
taustayhteisöissä

Rantahalvari Vesa Matti s. 1967, HTM, valtiosihteeri
Hallituksen jäsen 1.1.2012–31.12.2012

Tarkka Helena s. 1955, VTM, varanotaari, Hallinto-
ja kehitysjohtaja VM
Hallituksen jäsen 23.4.2010–31.12.2012
Keskeisimmät samanaikaiset luottamustoimet:
Valtion eläkerahaston hallitus

Tolvi Timo Väinö s. 1948, OTK, hallitusneuvos
Hallituksen varapuheenjohtaja 1.12.2000–31.12.2011
Hallituksen jäsen: 1.1.2012–

SUOMEN HEVOS- URHEILULEHTI OY

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1. - 31.12.2012

Tilikauden olennaiset tapahtumat

Päättynyt tilikausi oli yhtiön kahdeskymmenesneljäs. Pääjulkaisu Hevosurheilu ilmestyi kertomusvuonna 96 kertaa, joista kahdeksan oli kaksoisnumeroita. Vuoden aikana julkaistiin 14 teemanumeroa, joiden aiheina olivat mm. hevospelit, hevosalan koulutus, tallirakentaminen, hevosten hoito, ravi- ja ratsujalostus, varusteet, ruokinta ja lääkintä, turvallisuus sekä Helsinki International Horse Show ja Kuninkuusravit. Helmikuun lopulla ilmestyi perinteinen Jalostuskuvasto ja toukokuun lopulla Kesäravit-ekstra, jonka 10 000 kappaleen irrotettava teemaliite oli jakelussa kautta maan. Uutena aluevaltauksena Kouvolan ponikuninkuusriiden yhteydessä Hevosurheilussa julkaistiin nelisivuinen Ponikuningas-liite, jonka tuottamisesta vastasivat ravinuoret itse.

Yhtiö aloitti tilikauden alussa valtakunnallisen Toto-käsiohjelmalehden julkaisemisen. A4-kokoinen ja kokonaan nelivärinen Toto-lehti sisältää käsiohjelmamateriaalia ja vihjerankingit viikon kaikkiin kotimaisiin raveihin sekä Fintoton kansainvälisten pelikohteiden lähtölistoja ilmestymisaikojen sallimissa rajoissa. Toto-lehti ilmestyy kerran viikossa

pääsääntöisesti tiistaisin ja julkaistuja numeroita oli vuonna 2012 yhteensä 52. Toto-lehti korvasi perinteisen ravikohtaisen käsiohjelman kaikkiaan 12 maakuntaradalla sekä Kokemäen kesäradalla, Fintoto tilasi sen kaikkiin pelipisteisiinsä ja lisäksi Toto-lehti oli irtoluvunmyynnissä kautta maan. Myös tilausmyynti täytti ensimmäiselle toimintavuodelle asetetut tavoitteet. Vuoden lopulla lehdyhtiön hallitus päätti laajentaa Toto-lehden vihjepalvelua niin, että palveluun sisältyvät vuoden 2013 alusta lukien myös kunkin päivän pääravien sanalliset vihjeet kommentteineen tiistaista lauantaihin.

Pääjulkaisujen ohella muita kustanteita toimintavuoden aikana olivat entiseen tapaan Hevosurheilun taskukalenteri sekä ravi- ja ratsuaiheinen seinäkalenteri. Hevosurheilun suosituista "Reilu Metri" -t-paidoista tehtiin uudet versiot. Hevosurheilun verkkokauppaan tulivat syksyllä uusina myyntituotteina Suomen Ravivalmentajat ry:n kustantama "Neljä vuosikymmentä ravivalmennusta" -kirja sekä Suomen Hevosurheilumuseon kustantama "Presidenttien hevoset Ypäjällä" -kirja.

Hevosurheilu-lehden levikki- ja tilaajapalvelujärjestelmä uusittiin kertomusvuoden aikana ja ti-

liikauden lopulla käynnistettiin laajamittainen projekti Hevosurheilun digitaalisten palvelujen kehittämiseksi. Joulukuussa valmistui lukijatutkimus, jota hyödynnetään Hevosurheilu-lehden, Hevosurheilun verkkolehden sekä Toto-lehden strategisen kehittämisen tukena.

Taloudellinen tulos

Yhtiön liikevaihto oli 3 564 tuhatta euroa, joka oli 24 % edellisvuotta suurempi. Toto-lehden julkaiseminen lisäsi sekä ilmoitus- että tilaustuottoja. Yhtiön liikevoitto oli 28 tuhatta euroa.

Yhtiön maksuvalmius säilyi hyvänä. Vuoden 2011 omavaraisuusasteeseen vaikutti heikentävästi ennakkomaksujen suuri määrä, joka johtui vuoden 2012 alusta voimaan tulleesta arvonnäveläin muutosesta.

Tunnusluvut liiketoiminnasta ja taloudellisesta asemasta ovat:

	2012	2011	2010
Liikevaihto (t€)	3 564	2 866	2 871
Liikevoitto (t€)	28	81	79
Liikevoitto % liikevaihdosta	0,8	2,9	2,8
Oman pääoman tuotto %	10,5	-19	11,5
Omavaraisuusaste %	26,4	16,5	28,6

Varsinainen yhtiökokous 11.4.2012 päätti jakaa vuodelta 2011 osinkoa 49 450 euroa.

Taseen loppusumma on 1.241 tuhatta euroa. Yhtiöllä ei ole pitkäaikaista velkaa eikä kiinteää varallisuutta. Yhtiö toimii emoyhteisöltään Suomen Hippos ry:ltä vuokratuissa tiloissa.

Hallinto

Hallitukseen kuuluivat tilikaudella puheenjohtajana Antero Vesterinen, varapuheenjohtajana Jukka Ahonen, Tapio Moisio, Pekka Soini sekä Jorma Kemiläinen.

Yhtiön toimitusjohtajana ja hallituksen sihteerinä toimi tilikaudella yhtiön hallituksen jäsen ja lehden päätoimittaja Jorma Kemiläinen. Hallitus kokoontui kertomusvuoden aikana 9 kertaa.

Yhtiön tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy päävastuullisena tarkastajana Tapani Vuopala, KHT.

Henkilöstö

Henkilöstön lukumäärä tilikaudella 2012 oli 15, josta toimituksessa oli 12 henkeä. Toimintavuoden aikana lehden palveluksesta irtisanoutui toimittaja Jari Haanniemi, jonka työpanos korvattiin avustajavaimin. Lehden markkinointivastaava Miia Taskila jäi vanhempainlomalle marraskuussa.

Henkilöstö	2012	2011	2010
Keskimääräinen lukumäärä tilikaudella	15	16	15
Tilikauden palkat ja palkkiot (t€)	941,3	899,4	845,8

Yhtiön osakkeet

Yhtiön koko osakekannan 230 kpl omistaa Suomen Hippos ry. Osakepääoma on 38 683,22 euroa. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja yhtiön varoihin.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Yhtiöllä ei ole ollut tutkimus- tai kehitystoimintaa.

Olenneiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Suomen Hevosurheilulehti Oy:n toimitusjohtajana ja päätoimittajana toiminut Jorma Kemiläinen pyysi eroa tehtävistään marraskuussa 2012, mutta toimi toimitusjohtajana vuoden loppuun ja päätoimittajana uuden päätoimittajan nimittämiseen saakka.

Lehtiyhtiön toimitusjohtajaksi nimitettiin Suomen Hippos ry:n toimitusjohtaja Pekka Soini 1.1.2013 alkaen ja Hevosurheilu-lehden sekä Toto-lehden päätoimittajaksi kutsuttiin Jussi Lähde, joka aloitti tehtävässään 18.2.2013. Jorma Kemiläinen jatkaa lehden palveluksessa erikoistoimittajana.

Suomen Hevosurheilulehti Oy:n myyntiorganisaatio vahvistui tammikuussa merkittävästi, kun Fintoto Oy:n markkinointipäällikkönä aiemmin toiminut Tero Vienonen nimitettiin lehtiyhtiön myynti- ja markkinointijohtajaksi 14.1.2013 alkaen.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Hevosurheilu-lehden menestys sekä levikki- että ilmoitusmarkkinoilla on vahvasti sidoksissa ravi- ja ratsastusurheilun yleisiin kehitystrendeihin, joihin puolestaan vaikuttaa yleinen taloudellinen kehitys.

Vuoden 2012 alussa voimaan tullut tilattujen lehtien 9 prosentin arvonlisävero nousi kuluvaan vuoden alussa 10 prosenttiin asettaen lisähaasteita levikkimyyntille.

Vuonna 2009 alkanut pelimyyntin ja kilpailupalkintojen negatiivinen kehitys on heijastunut erityisesti Hevosurheilun ilmoitustuloihin. Ilmoitusmarkkinointia tullaan tehostamaan hakemalla uudenlaisia työkaluja ja ratkaisumalleja käytännön myynti- ja markkinointitoimenpiteisiin. Taavoitteena on löytää entistä laaja-alaisempia ja monikanavaisempia yhteistyösopimuksia avainasiakkaiden kanssa. Yhteistyötä tiivistetään myös Hippos-konsernin sisällä synergiaetuja hyödyntäen.

Yhtiö pyrkii ylläpitämään levikkiään ja kannattavuuttaan panostamalla lehden sisällön kehittämiseen, pitempikestoisen levikin markkinointiin ja kustannustehokkaaseen toimintaan. Muun muassa Toto-lehden uudistusten myötä liikevaihdon odotetaan kasvavan ja tuloksen parantuvan vuonna 2013.

Voitonjakoehdotus

Yhtiön voitonjakokelpoiset varat per 31.12.2012 ovat 185 883,20 euroa, josta tilikauden voitto on 35 259,85 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto siirretään edellisten tilikausien voittovarat tilille ja että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

- osinkoa maksetaan 215 euroa osakkeelta, eli yhteensä 49 450,00 euroa
- jätetään omaan pääomaan 136 433,20 euroa

Ehdotettu voitonjako ei hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

SUOMEN HEVOSURHEILU- LEHTI OY:N HALLITUS 2012

Antero Vesterinen, s.1949, yo, maanviljelijä
hallituksen puheenjohtaja 6.6.2011–
hallituksen varapuheenjohtaja 1991–2011
Keskeiset muut luottamustoimet: Keskisuomalainen Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Sanomalehti Keskisuomalainen Oy:n ja Savon Sanomat Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Keskinäinen vakuutus-yhtiö Tapiolan hallintoneuvoston jäsen

Jukka Ahonen, s.1947, ekonomi
hallituksen varapuheenjohtaja 6.6.2011–
hallituksen jäsen 2009–
Hevosurheilulehden toimitusjohtaja 2001–2007

Tapio Moisio, s.1957, FM, toimitusjohtaja
hallituksen jäsen 20.04.2011–
Keskeiset muut luottamustoimet: Arena Interactive Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Steam Communications Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Tietoykkönen Oy:n hallituksen jäsen, Uranus Oy:n hallituksen jäsen, Adfore Technologies Oy:n hallituksen jäsen

Pekka Soini, s.1966, OTK, toimitusjohtaja
hallituksen jäsen 25.04.2003–
Keskeiset muut luottamustoimet: Hevosopisto Oy:n hallituksen jäsen.

Jorma Kemiläinen, s. 1956, FM (ausk.),
päätoimittaja
hallituksen jäsen 26.04.1996–

ENGLISH SUMMARY

Suomen Hippos ry, the Finnish Trotting and Breeding Association

Tulkinkuja 3, FIN-02650 Espoo, Finland

Telephone +358 020 760 500

Telefax +358 020 760 5291

E-mail: hippos@hippos.fi and

firstname.lastname@hippos.fi

www.hippos.fi

President: Mr. Mika Lintilä

Managing Director: Mr. Pekka Soini

Breeding Manager: Ms. Terttu Peltonen

Head of Communications: Ms. Leena Mäenpää-Wirtz

Sports Manager: Mr. Jukka Niskanen

Suomen Hevosurheilulehti Oy, the Finnish Horse Sports Magazine

Telephone +358 020 760 300

E-mail: hevosurheilu@hevosurheilu.fi and

firstname.lastname@hevosurheilu.fi

Managing Director and Editor in Chief:

Mr. Jussi Lähde

Fintoto Oy, the Finnish Tote Company

Telephone +358 020 760 500

E-mail: fintoto@fintoto.fi and

firstname.lastname@fintoto.fi

Managing Director: Markku Breider

Hevostalous Oy

Managing Director: Ms. Sanna Heino

Mobile: + 358 50 372 1869

E-mail: sanna.heino@pilvenmaki.fi

General Statistics

Meetings	574
Horses racing	7 531
Drivers	2 084
Prize Money (million €)	20,2

Betting (million €)	249,1
----------------------------	-------

Horse Breeding

Finnhorse foals	1 265
Standardbred foals	1 440
Ridinghorse and pony foals	1 000
Imported standardbreds	312
Exported standardbreds	61
Imported riding horses and ponies	1 400

Fastest Trotters

Brad de Veluwe (Andover Hall / Amazing Ride)	09,7
She Loves You (Love You / Sj's Shad Roe)	10,4
Maxwell Mayday (SJ's Photo / Counting Crowns)	10,7

Fastest Finnhorses

Franko (Turo/Pedrita), Juppe Hoo (Poika-Siro/ Tähti-Viennos), Köppinen (Liising/Veto-Voltti), Villex (Viesker/Pippalo)	20,8
Turon Myrsky	20,9
Vieskerin Valo	21,3

Leading Drivers

	Wins	Purse money
Mika Forss	239	983 428
Ari Moilanen	230	1 193 515
Harri Koivunen	209	1 193 515

Leading Sires

Andover Hall
Classic Response
Express It
Love You
SJ's Photo

Hevos
URHEILU

Suomen Hippos ry

Tulkinkuja 3

02650 Espoo

puh. 020 760 500

faksi 020 760 5299

hippos@hippos.fi

www.hippos.fi